

Ado Mala Hedabi Magaea Dëdëi

*Ödägi gelo Yonea ado säla iaha nelö
(Madiu 3.1-12, Ulugu 3.1-18, Yone 1.19-28)*

¹ Godeie malö Yesu Gelesoie Ado Mala Hedabi dafidi mi gäwi amo gowe. ² Godeie ado säla ilo Aisaeaea dafidi bea säla ie bebägi ado gowe dëdëla negei amo dialea.

Nie ado säla imolö, gaula awäse amomada die idi fodolasimäia ema dafidimola sämolömelë. *Malagai 3.1*

³ Sege nafade udia dolö aligisia made ami nea afädëa wesalea sähalea, Dafidilo Gelo misiaia idi daiala hamogimalo. Ie idi amoda mogola fodolasimalola säha neamelëla säi amo dëdëla negei dialea. *Aisaea 40.3*

⁴ Amala dëdëla negei dibe amo gadola sege nafade udia dolö aligisia made ami ödägi gelo Yone misi. Ea maala nea sähalea, Nafade hamoi amo Godea hëmäia dili iso asigi besumalo. Amalahilä iso asigi besui amoda ödägi gemolö dialeala säla iaha nelö. ⁵ Udia dolö yafie Yudia sege gaamu holöfalä holöfalä dibe amlage Yalusalemelage sulubadela nelö amoli e nebea ami maala gedoi. Maalahilä ilia nafade hamoi amo sisiaha maadesebegi, Yonea ili Yodona ödägi gei. ⁶ Yone eda sugua gamele hilia fagulo hamoi amo salugalahilä sugua gafodo gadoi malibu negela nelö. Eada galiawage äwiie ödäge naha nelö. ⁷ Ea ado mala sähalea, Ne dafidi misi neawe. Hobe ne baagia afädë moholömelë. Ne holöfalä nebewe gadoi made eda ilibia edefade neebe amo moholömelë. Na ie emo usililo ëfë gumusula dialea fisigämolö dofea made neawe. ⁸ Na dili ödäea gesa neawe, ea Godeie Gesamia dili gesa namolömelëla säla iaha nelö.

*Yonea Yesu ödägi gelasi
(Madiu 3.13-17, Ulugu 3.21-22)*

⁹ Segeyo afädë amo galamu Yesu e Galili segeie gaamu Nasalesela maasebegi, Yonea Yesu ödä Yodonagi gei. ¹⁰ Yesu ödägi gela ödägila agesua fodolo aliga adogoi amole, mu dusuia gase amo meli. Amala dusuia gasebegi, Gesami haea maliabu gadoi digalahilä ema fisebe amo meli. ¹¹ Beaha nebegi, selesaia mosöalahilä ado säia idogosalea sähalea, Nie malöfalie, na di boba hamolahilä dima obeägi edefademalä neawela säi.

*Mugabea Yesuea nafade hamomabelela fedogola bimolö misi
(Madiu 3.1-12, Ulugu 3.1-18, Yone 1.19-28)*

¹² Ado säha maadesebegi, Godeie Gesamia Yesu sege nafade udia dolö aligisia made ami mosaloi. ¹³ Amala sigi awäla ifosisebegi, e ami segeyo nabülasi biyidia nelö. Yesu neebee ami mugabe Saidania ea nafade hamomabelela fedogola bimolö misi. Yesu sugua ilaba elö elöi neebee ami nebegi, selesaia fiia e ugila negemolö misi.

*Yesuea Galili nea hamoi dafidi mi gäwila hamosa nelö
(Madiu 4.12-17, Ulugu 4.14-15)*

¹⁴ Yone nafodola negei nebegi, Yesu e Galili awälahilä Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie Ado Mala Hedabi säla iaha nelö. ¹⁵ Yesuea sähalea, Segeyo daiala negei dilo amo walio gogi gausiala digasebego. Godea Beaha Maadela Sigi Neebe ami namolö amo ga madefali di-aleamelë. Dili asigi besula Ado Mala Hedabi gomu gaula mogomalola säla i.

*Yesuea dolö biyidia seme digiisa nebegi wei
(Madiu 4.18-22, Ulugu 5.1-11)*

¹⁶ Yesu e Galili oeabo agesu amogi awäha nea beahamelebe seme digiilo dolö äudä Saimonoge ie edoo Ädulule seme selëgë digiisa neebe meli. ¹⁷ Bealahilä Yesuea elema sähalea, Ne awäsewe gadola bëgëla misië. Alia udia dolö nimäia. Na alima neala oleledeläla säi. ¹⁸ Amala säsebegi, elea fodolofali selëgë negesilahilä e bëgëla asi. ¹⁹ Yesu e holöbö sedade awälahilä beahamelebe Sebediie malö Yemesege ie edoo Yone dudaia nea selëgë hamogisa neebe meli. ²⁰ Bealahilä fodolofali ele wesebegi, elele eedo Sebedige bidi nimolö hamoi hamosa nefolalo amolige dudaia amilahilä ele Yesu bëgëla asi.

Dolö afädë mugabe fedai nelö

(Uluğu 4.31-37)

²¹ Ili Gabaniama beselagalalahilä salea. Segeyo Sabada gafegi* Yesu e gedolo mosöa awälahilä ea mala säla olelesa nelö. ²² Mala dawadigi amolia säla olelelo amo gadola made, Yesuea geloi gaulahilä, geloi hido elöi olelesebegi, udia dolö sefolalo amolia nabalalahilä ili asigigi fudugisa sefolalo. ²³ Segeyo amo gala amala olelesa nebegi, dolö mugabe fedai afädë gedolo mosöa ami maala sulo amea üalalahilä sähalea, ²⁴ Nasalese dolö Yesuo, nili neebee widä dia abilia hamodelä misi. Nili nufudadigidelä misile. Dida na dawa. Dida dolö mogoi hedabifali Gode hi e neebeala misimelëla säi. ²⁵ Amala säsebegi, Yesuea mugabe amoma nemola sähalea, Adomabu. Dolö go digilahilä hä mosöla säi. ²⁶ Amala säsebegi, mugabe amea dolö amo neala amulämelasilahilä üalalahilä doadigila asi.

---

* 1:21: 1.21 Segeyo Sabadada Yu udia dolö ilile hele aligilo segeyoge, amase, Godeie ei gauia adalo segeyoge dilo. Godea sege föi dibe amo sulubadela segeyo gafeiagi hamosa maadelahilä, segeyo gifalädalügi hi e hele fila sulo. Isilale udia dolö ilia amo gadola hamomäia, ea segeyo Sabada daiai. Segeyo Sabadada Edolo niliada gafela sälo. Mi Gäwi 2.2-3ge, Sigi Obëgëi 20.8-11ge bimalo.

²⁷ Amala hamosebegi, udia dolö sulubadela sefolalo amolia fudugilahilä hilidomu sädawala säla didigala sähalea, Walio hamoi amo edodu. Mala gähe amo gabu. Walio dolö goea ado säi amoda geloi hido elöi gelola säimelë. Ea mugabema säседа, mugabea nabala hamolo gabula säi.

²⁸ Yesuea hamoi amo udia dolö Galilimadi nefolalo amoli sulubadelaea nabala didigai.

Yesuea udia dolö yafie wahilasisa nelö

(Madiu 8.14-17, Ulugu 4.38-41)

²⁹ Ili gedolo mosöa amila doadigila fedala Yemese Yonelebalä awäla Saimono Ädululele mosöa beselagalai.

³⁰ Saimonoie esöa hëgi olo oloi dibegi ilia Yesu maasebegi, ema fodolofali säla i. ³¹ Säla iasebegi, Yesu e udia oloi dibeä ami awälähilä ea naabogi neawela nowela ifosi. Amala hamosebegi, hëgi dafidi dilo amo hogosa helela wahilähilä udia amea ili molö muäia neala i. ³² Deadi eso digase gaalu, udia dolö nefolalo amolia oloi difolalo amo neala gaula, mugabe fedai nefolalo amoge sigi gaulala Yesu neebea gegedoi. ³³ Udia dolö ami nefolalo amoli sulubadela maala mosöa nogila digalo idi galo mia ami gegebola nefolalo. ³⁴ Amala hamosebegi, Yesuea udia dolö yafie olo elö elöla oloi dilo amo wahiladigi, mugabe fedai yafie nefolalo amo nesiladigiladigisa nelö. Amala hamosebegi, mugabe amolia Yesu eda gowe neala dawadigi nefolalo. Amalebeda Yesuea mugabe amolima sähalea, Dilia sämabula säi.

Yesu e Galilimadi ado mala säsäla asi

(Ulugu 4.42-44)

³⁵ Segeyo sagala digaia made Yesu e yosefali doadigila awälähilä udia dolö aligilo made dibeä ami Godema adosa sulo. ³⁶ Saimono ebalä nefolalo amolia Yesu e hohogola hobeala bëgei. ³⁷ Beagolelahilä ema sähalea, Neebe amoli

sulubadelaea di hogosa neamelëla säla i. ³⁸ Amala säla iasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Sege gaamu ga made dibeami ado mala oleledelä afiadi. Neda hamoi amo hamomolö misimelëla säi. ³⁹ Amala sälahilä Galili sege sulubadelamadi nawesa nea gedolo mosö neebedi ami awälahilä Yesuea ado mala säla oleleladigi, mugabe fedai nefolalo amoli nesiladigisa nelo.

Yesuea dolö afädë wahilasi
(Madiu 8.1-4, Ulugu 5.12-16)

⁴⁰ Amala hamosa nebegi, dolö gudubu hamoi afädë Yesu neebedi ami maalahilä emo gumu sasagala fia idogola salea sähalea, Dia ne wahimäiala helësëseada, hä dia ne wahilasimolöi nebegola säi. ⁴¹ Amala säsebegi, Yesuie isogi edefademalä bobasëmolöea nobalahilä, ie naabo mogodigia gala, dolö amo diigisalea sähalea, Na amala helësësa, wahimola säi. ⁴² Amala hamosebegi, gudubu hamoi amo fodolofalï hogosa helelahilä wahii. ⁴³ Yesuea dolö amo fodolofalï mosalola sälahilä amoma gelolafalï sähalea, ⁴⁴ Dofä asiala elöma säloeo. Di wahii go odoama säla imabio. Gobela ilo dolö neebedi ami di siia bimäia olemolö mosalo. Amalahilä, di wahii go ilima olemolöie, Mosesea säla negei dibe amo gadola nelebo afädë odala imalola säla i. ⁴⁵ Amala säla i amo nalahilä gaso, dolö amea awäha nea hamoi amo säla iia awäha nelo. Amala säsebegida Yesu e gaamu dibeami amogi ilile siigi moholöi made beala udia dolö maadeido gasi gala nelo. Amala nebegi, udia dolö yafie sege dibe sulubadelagila Yesu e neebedi ami mafusa nelo.

2

Yesuea dolö afädë fii si wahilasi
(Madiu 9.1-8, Ulugu 5.17-26)

¹ Segeyo odoa ami nelolahilä Yesu e Gabaniama obögëi. Obögëla misi nebegi udia dolö nefolalo amolia Yesu mosöa obögëla misi neala säi amo sulubadelaea nabaha maadei. ² Nabaha maadelahilä udia dolö yafie Yesu neebee ami sulubadela gegedosalea mosö isogige idilibage negegila fisila odoa namolö fufu made dibegi Yesuea ado mala säla ïaha nelo. ³ Amala säla ïaha nebegi, ilia dolö afädë fii si sulo amo Yesu neebee ami dolö biyidiae iwasala gaula misi. ⁴ Udia dolö yafie fila negegi sebegi, ilia dolö amo Yesu neebee ami gaula moholöi made beala mosö figid-abodo fedalahilä Yesu neebee amo gaalula mosö figi dusuia galahilä dolö iwasala gaula misi amo fëola ïa idogoi. ⁵ Iliä asigi afädë negei nea hamosebe amo bealahilä Yesuea dolö fii si amoma sähalea, Nïe malö, dia nafade hamoi amoli hësa maadeimelëla säi.

⁶ Amala säsebegi, mala dawadigi dolö odoa sefolalo amolia asigiamu helësésalea, ⁷ Dolö gowea ado säsebego mi edoïe sähadu. Eada Gode gagadesa neamelë. Godea hïdofaliämu udia dolöea nafade hamoi amo hëmolöi neala helësësa sefolalo. ⁸ Iliä amala helësësa dibe amo asigia fodolofali bealahilä, Yesuea ilima sähalea, Dilia go helësësa dibegoda edoïe. ⁹ Na dolö fii si gowema sämolö ado aabeida abodo. Dia nafade hamoi amoli hësa maadeila sämolö amo aabei gabule ma, di nowelahilä die fëo gaula nawesa namiëla sämolö amo aabei gabule. ¹⁰ Amaimo, Dolöïe Malö amea nagadaia wi nea, udia dolöea nafade hamoi amo hëladigimolöïe geloi gaula neebee amo dilia helësëmäia olesagomelëla säla ïalahilä dolö fii si amoma sähalea, ¹¹ Dima sähago. Nowemo. Die fëo neala gaula dihï mosöa hä mosöla säi. ¹² Amala säsebegi, dolö amo fodolofali ïe fëo amo gaula udia dolö sidaia nowela segea awäsebe amo meli. Amala hamosebegi, ili sefolalo amoli sulubadelaea asigigi fudugilahilä Godeïe ëi gauia adala sähalea, Gowe hamosebe gowe gadoi nilia melëlo madela

sulubadelaea säla didigai.

Yesuea Ilibai wei
(Madiu 9.9-13, Ulugu 5.27-32)

¹³ Yesu e Galili oeabo edefade dibe nali amogi bu elö asi. Awäla nebegi, udia dolö sulubadela Yesu neebee ami gegedosebegi, ea ado mala olelesa nelö. ¹⁴ Amala olelelahilä, awäha nebegi, dolö afädë, Alibiasaie malö Ilibai e dagisi muni nelö mosöa ami sebegi bealahilä, Yesuea sähalea, Ne awäsebewe gadola bögëla misiëla säi. Amala säsebegi, Ilibai e Yesu bögëla asi.

¹⁵ Yesu e Ilibaia mosöa molö naha sebegi, dolö yafie dagisi muni nelö amolige mala nafade hamolo amolige Yesula ie bögëla aulo amolibalä gedola molö naha sefolalo. Dolö yafie amo gadola nawei amoliada Yesu awäse amo gadola bögëla awähamu nelö. ¹⁶ Dolö odoa mala dawadigige Felesi dolöge amolia beahamelebe Yesu e dagisi muni neloge mala nafade hamologe amolibalä molö naha sebe meli. Bealahilä Yesuie bögëla aulo amolima nabahalea, Mala nafade hamologe dagisi muni neloge ili ebalä gedola molö naha sebegoda edoïela nabi. ¹⁷ Amala säi amo nabalahilä Yesuea ilima säla obögësalea, Udia dolö oloi made nefolalebe amolida alögoda neebee aulo mademelë. Oloi sefolalebe amolimu alögoda neebee aulo. Ne misi amoda udia dolö hedabi neebe amo wemolö misi made, udia dolö nafade hamolo neebe amo wemolö misimelëla säla i.

Molö naala made aligiloie mala negei
(Madiu 9.14-17, Ulugu 5.33-39)

¹⁸ Segeyo afädëgi ödägi gelo Yoneie bögëla aulo amoliage Felesi dolö amoliage molö made naala aiyala nelö. Ili Yesu neebee maalahilä ema sähalea, Yoneie bögëla aulo amoliage Felesi dolöie bögëla aulo amoliage molö made naala nefolaleamelë. Die bögëla aulo golia molö aiyalo

segeyo gogi molö naha nebege mi edoëla nabi. ¹⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dolö afädëa udia neahalea, e damelë molö molö gedoi amolima dili molö madela sämolöi gabule. Amala sämolöi mademelë. Dolöea udia neaseda, e dilibalä gedola salea molö molö dialea. ²⁰ Amaimo, hobeala dolö amo odoaea e sigi gaula asibua dilida molö made naala namolömelëla säi.

²¹ Amala sälahilä Yesuea ado elö sähalea, Afädëa fagulo gofogi fagulo gähea damula baala nedëmelo mademelë. Amala hamoseda, fagulo gähe ameada gofo amo nulimolömelë. Amalahilä dafidi nuli amo gadola made bu edela nulimolömelë. ²² Amo gadolamu afädëa wani ödä gähe dibe amo ödä i sugua gafodoea siiba hamoi sibai amogida oselo mademelë. Afädëa wani ödä gähe amo sibaigi osaseda, i amoge wani ödäge dusula digala nafademolömelë. Amala hamoloea wani ödä gähe dibe amo ödä i sugua gafodoea hamoi gähegi oselomelëla säi.

*Segeyo Sabada gafegi hamoi hamolo made negei
(Madiu 12.1-8, Uluqu 6.1-5)*

²³ Segeyo Sabada gafegi Yesu, ie bëgëla aulobalä helebe guläia gadoi ëi widi sagaido afiaha dilo. Afiaha dialea ie bëgëla aulo amolia widi amoie gägä fafaila awäha nelo. ²⁴ Amala hamosa nebegi, Felesi dolö nefolalo amolia bealahilä Yesuma sähalea, Nilile mala säla negei dibe ameada segeyo Sabada gafegi made hamolo negei amo dië bëgëla aulo golia damula hamosa nebege bimola säi. ²⁵ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgëla sähalea, Debidige dolö odoa ebalä nefolalo amola ili molö madela sidëa baagosebegi, Debidia hamoi dëdëla negei dibe amo dilia made meli neale. ²⁶ Dolö ëi Abiada eda gobela ilo Busa Edefade nelo amo nebegi, Debidia Godeie mosöa nogila digalahilä beledi Godegali odala i dibe amo molö nii. Beledi amo odoeada nulö made. Gobela ilo amoliamu nulö

negei amo ea nalahlilä odoa ebalä nelo amoli muäia neala gaula awäla imelëla säi. ²⁷ Amalahilä ea ilima sähalea, Godeada udia dolö ugila negemäia segeyo Sabada gafe hamolasi. Udia dolöea segeyo Sabada gafe ugila negemäia hamoi mademelë. ²⁸ Amala negei ameadä Dolöie Malö amo hi eda segeyo Sabada gafeie Dafidilo neala säla i.

3

Segeyo Sabada gafegi Yesuea dolö afädë naabo nafadei wahilasi

(Madiu 12.9-14, Ulugu 6.6-11)

¹ Yesu e gedolo mosöa bu elö nogila digai. Mosöa ami dolö afädë naabo elö amo balägädöla nafadei sulo. ² Udia dolö odoa sefolalo amolia Yesuma dia nafadela hamoila sämolölahilä, segeyo Sabada gafegi Yesuea dolö amo wahisebelela bimolöie ili ga madela beaha sefolalo. ³ Yesuea dolö naabo nafadei amoma sähalea, Di nowela mogogi namolö misiëla säi. ⁴ Amala sälahilä ea ilima nabahalea, Segeyo Sabada gafegi hedabi hamomolö amo dofeale ma, nafade hamomolö amo dofeale. Udia dolö namiäia damula moholö amo dofeale ma, baagomäia nufulö amo dofealela nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obögëla made sefolalo. ⁵ Yesuea udia dolö sefolalo amolima sidawewela beahamelebe ilile iso asigi geloi dibe amo bealahilä habobala yöi. Yöla dolö naabo nafadei amoma sähalea, Die naabo mogodigimola säi. Amala säsebegi, dolö amea ie naabo balägädöi amo mogodigia gasebegi, naabo hedabola wahimolöie wahiladigi. ⁶ Amala hamosebe amo bealahilä Felesi dolö sefolalo amoli segea doadigila awälahilä, Heledoie sosogo sefolalo amolibalä Yesu baagomäia abilia hamomolödula säla didiäha sefolalo.

Udia dolö yafie oeabo agesua gegedoi

⁷⁻⁸ Yesu ie bēgēla aulo amolila sege ili neloa amo fisila oeabo edefademalā dibeā ami asi. Ili asi amo gadola Galili udia dolō yafiea ili bēgēla asi. Sege Yudialage, gaamu Yalusalemelage, sege Idumialage, ödā Yodona dēgēla alāmadilage, gaamu Daiamadilage Saidonomadilage sege amoligila udia dolō sāmōlō asusugai yafie Yesuea hamoi amo nabalahlilā bēbēgēla awāla e neebeeā ami gegedoi. ⁹ Yesuea ie bēgēla aulo amolima sāhalea, Udia dolō yafie gegedoi amea ne dedelalahilā ne fēdōsebemelē. Ne dudaia fedadelā dilia du afādē gaula maala ne neebe gaalu, ga made negesimola sāi. ¹⁰ Ea udia dolō yafie dafidi wahilasi amo gadola, udia dolō oloi sefolalo amoliage ili wahilasimāialahlilā e diigidelālahilā amala dedelei. ¹¹ Amala mafulahilā mugabe amolia e bealahilā ie emo mia gumusula difolalea ūalaladigila sāhalea, Dida Godeie malō nebegola sāi. ¹² Amala sāsebegi, ea mugabe amolima ado gelola sāhalea, Neda Godeie malō neala odoama sāla imabiola sāi.

*Yesuea abosolo giwilasi memelei
(Madiu 10.1-4, Ulugu 6.12-16)*

¹³ Yesu e segebidaia fedalahilā dolō odoa hī helēsēi amomu misiēla wesebegi, ili e neebeeā ami misi. ¹⁴⁻¹⁵ Mofiasebegi, ea dolō giwilasi amoli ebalā namōlō memelei. Amalahilā ea ilile ēi abosolo negei. Ili Godeie ado mala sāla imāiage mugabe fedai amo nesiladigimolōie iligali geloi imolōiege memelei. ¹⁶ Giwilasi memelei amolile ēida gowe. Saimono, Yesuea ie ēi elō Fida negei amoge, ¹⁷ Sebediie malō Yemesege, ie edoo Yonege, Yesuea elele ēi elō Boaneyisi negei. Nilile ado sālada sege gudusebeie malōla sāla negei amolege, ¹⁸ Āduluge, Filibige, Badolomiuge, Madiuge, Domasige, Alibiasaie malō Yemesege, Dadiusige, Selodo sosogo Saimonoge,

¹⁹ Yudasa Isagaliada, ea Yesu hololölo amoge. Giwilasi amoli Yesuea memelei. Amala memelea maadelahilä, Yesu e mosöa asi.

*Yesu e mugabebalä nea hamosa neebela säi
(Madiu 12.22-32, Ulugu 11.14-23, 12.10)*

²⁰ Udia dolö yafie bu gegedosebegi, Yesuge ie bégëla aulo amolige ili molö molö fu made beala nefolalo. ²¹ Yesu molö molö fu made beala neamelëla ilia säi amo nabal-ahilä e sosogo amolia Yesu sigi obégëmolöie bea asi. Ilia sähalea, Yesu gagaosa neamelëla säla i. ²² Mala dawadigi Yalusalemela mofiai amolia sähalea, Mugabe Belesabuluda Yesuie isogi fedai nea.* Mugabe amoli sulubade-laie dafidiloea geloi iasebegi, ea mugabe nesiladigisa neamelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Yesuea mofiamola sälahilä ilima ado besula sähalea, Mugabe Saidani hïmuda abilia nesiladigimolöi gabu. ²⁴ Sege afädëgi fii hilimu mogela nuduseda, fii amoda made samolömelë. ²⁵ Mosö afädëgi fii hilimu mogela nuduseda, mosö amoda made namolömelë. ²⁶ Mugabe Saidania hïmu ado neaseda, e sosogo neebe amoda moge mogelahilä made namolömelë. Amoda sulubadela dofä hogosa helesa maademolömelë. ²⁷ Afädëa dolö geloi neebe amoie mosöa ie nelegei dibe amo fa nimolö moholöi made bimolömelë. Ea dolö geloi amo dafidi naabo emoge nafodola negesilahilä ie mosöa nelegei dibe amo fa nimolö moholöi galea. ²⁸ Na dilima dofä gelola sähawe, Udia dolöea nafade sulubadela hamoi amoge, gagadelahilä ado nafade elö elöla säi amoge hëla fisimolöi bimolömelë. ²⁹ Afädëa Godeie Gesami gagadeseda, hëla fisimolö made. Ie nafade hamoi amoda walioge hobealage hïbalä diamolöi diamolömelëla säla i.

---

* 3:22: 10.25 Belesabuluie ëi elöda, Saidani. Madiu 12.22-28 bimalo.

³⁰ Iliä Yesuie isogi mugabe fedai neala säi amo nabalahlilä Yesuea ado amo amala säi.

*Yesuie eme edoolalida nowë
(Madiu 12.46-50, Ulugu 8.19-21)*

³¹ Segeyo amo gala Yesuie eme edoolali mafula ifo baagido segea nea. Odoa ilima sähalea, Yesu e nili neebeawi misialasebela sämola säi. ³² Amala säsebegi, udia dolö Yesubalä amalela sefolalo amolia ema sähalea, Nabahale. Dïe dieme didoo dialifilali segea misi nea. Di misialala säsebela säla i. ³³ Amala säla iäsebegi, ea säla obëgësalea, Nïe neme nedoo nowëli gabula säi. ³⁴ Amalahilä ea e amalela sefolalebe amoli sidawewela bealahilä ea ilima sähalea, Bimo. Neme nedoolalida sebe gowelimelëla säi. ³⁵ Udiaeage dolöeage Godeie hame dibe amo gadola bëgëla hamolo neebe amolida nedoo nalifila nemela ilida amomelëla säi.

4

Yesuea ado besula sähalea, Dolö afädëa sagaido hawa sadia gogola aliligi asila säi

¹ Yesuea oeabo edefademalä dibe amo agesugi nea ado mala bu säla olelesa nelö. Udia dolö yafie mafulahilä e neebee amo negegisebegi, e dudaia fila fedai. Du amo ödädaia dilo. Udia dolö yafie gedoi amolida oeabo agesua nefolalo. ² Yesuea ilima ado besula mala yafie olelela sähalea, ³ Nabualo. Dolö afädëa helebe guläia gadoi ëi widi gägä sagaido sadia gogola aliligi asimelë. ⁴ Sadia gogola aliligi awäha nebegi, gägä odoa idiafa daala negei amo haeaea maala neala maimelë. ⁵ Gägä odoa igidaia naga abelëi dibeami daala negeimelë. Gägä amo naga abelëi amogi fodolofalä bäui. ⁶ Fodolofalä bäui gaso, eso neela hëgisalea difi moholö amo asusugala ödölola bausoimelë. ⁷ Amase, gägä odoa naga giisi äyo gägäi damula sadia

gai bäusebea ami digai. Amoda äyo gägäi giisi amobalä gegecola bäusalea widi gägä amo yau hahalea gägä made negeimelë. ⁸Gägä odoa naga hedabi dibeami daala negei ameada hedabola bäulahilä gägä negeimelë. Odoaeada gägä nabülasi ohodoa negei. Odoaeada nabülasi gafeia negei. Odoaeada nabülasi emu nabülasi negeimelëlä säi. ⁹Amala sälahilä Yesuea säla wagahalea, Afädëa gëhea nabalöi galëda, nabalö dialeala säla i.

*Ado besula sämolö mi dibe beala säi
(Madiu 13.10-17, Ulugu 8.9-10)*

¹⁰Yesuea ado säsebe amo nabi amoli odoala ië bëgëla aulo giwilasi amolibalä Yesu e hido nebea awälahilä ea ado besula säi amoie mi ilia ema nabi. ¹¹Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo helësëmolö amoda dafidi ulufadigila made musügä negesi dilo amo dilia helësëmäia säla i amomelë. Udia dolö segea nebe amoma ado besulamu säla iäha neawe. ¹²Amoie mida gowe.

Ilia siia behamu namolöi nea gaso, dofä gowe gabula made beagolemolömelë. Iliä gëhea nabahamu nea gaso, asigia helësëmolö mademelë. Iliä beagolela helësësa galebeda ili asigi besusa maadesegi ilile nafade hamoi amo Godea hëla fisisa maadelabiola säla i. *Aisaea 6.9,10*

*Ado besula säi amoie bu awala säi
(Madiu 13.18-23, Ulugu 8.11-15)*

¹³Yesuea ilima sähalea, Ado besula säi amo fädäla made helësëi neale. Fädäla made helësëi nea galëda, amai sulubadela ado besulamu säsebeweda abilia helësëmolö gabu. ¹⁴Dolö amea molö gägä sadia gogoi amo gadolada ado mala sadia gogoladigisa nea. ¹⁵Ado mala idiafa digai amo gadoida udia dolö odoaea ado mala nabasebegi, ilile isogi ado mala sagasi amo mugabe Saidania fodolofali

maala neadigisa neamelë. ¹⁶ Amase, udia dolö odoa widi gägä igi naga abelëidaia digai amo gadoi neebe ameada ado mala obeägïla nabalahlilä neala gaulomelë. ¹⁷ Amai gaso, ili difi made awäla sedade made aligilomelë. Ili ado mala neala gaui amoïe yöi beasege, amase, odoaea ili neala sëlasisëge, ilia fodolofali digïla aulomelë. ¹⁸ Udia dolö odoada giisi äyo gägäi damula sadia gai fedaha dibe daala negei amo gadoi neebe amoliada ado mala nabalahlilä gaso, ¹⁹ nagadaia galu dibe amogi gumusula helësëlahilä, muni edefade negemolöila, gesami edefade awäla helësëse amea ado mala nabi amo dedelela yau hahalea gägä negelo made neamelë. ²⁰ Amaimo, udia dolö odoa molö gägä naga hedabia daala negei amo gadoi neebe ameada ado mala nabala asigi afädë negelahilä ilia gägä nabülasi ohodoa negeladigi, nabülasi gafeia negeladigi, nabülasi emu nabülasi negeladigilo neamelëla säi.

Gamalië ado
(*Uluğu 8.16-18*)

²¹ Amalahilä Yesuea ilima nabahalea, Afädëa gamali yola sagai amo faloea dabelole ma, imidi hawa negelole. Gamali waseda, aulidaia negelo madele. ²² Nelebo sulubadela musügä negei dibe amo hobeala ulufadigisa maadela, nelebo sulubadela dabela negei dibe amo yo digai dibe ami neala ulufadigisa maademolöïe amaimelë. ²³ Afädëa gëheha nabalöi galëda, nabalö dialeala säi.

²⁴ Ea säi amo säla uda negela made ilima sähalea, Mala nabasebegoda hedabolafali helësëmalo. Dilia odoagali mogela iäседа, Godea amo gadola diligali mogela iähalea odoage baala ïmolömelë. ²⁵ Afädëa nelebo afädë gaula neebe amomada Godea odoa baala ïmolömelë. Amase, afädëa nelebo afädë made gaula neebe amomada, holöfalimelë gaula neebe amoda hails nimolömelëla säi.

Ado besula sähalea gägä bäulo malala säi

²⁶ Yesuea ado säi amo uda negela made sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami gowe gadoi dialea. Dolö afädëa hawa sagaia diigisilahilä ²⁷ gasigi diala yose nowela afu mafusa neë gaalu, gägä sagai amo duulu beselagalala gomalä bäusebela fädäla melëlo made. ²⁸ Nagaeamu neala bäulasilahilä gägä negelomelë. Dafidida bäudale bobag-ilomelë. Hobeala mumusu negelomelë. Hobeafali gägä hodo negelomelë. ²⁹ Molö hodo amo nimolö segeyo beselagalai galëda, dolö amo hi helebea damula nelomelëla säla i.

Ado besula masada gägäie säi

(Madiu 13.31-32,34, Ulugu 13.18-19)

³⁰ Yesuea sähamu neamu sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea amo abodo gadoila sämolödu. Ado besula abodoma dofe sämolödu. ³¹ Amoda masada gägä gadoi. Gägä odoa gadoi made. Gägä amoda holöfalifali. Amo ilia sagaia sagalomelë. ³² Iliä sagalahilä neëgida fedala edefademaläde aligilahilä dägöala hawa hëhela odoa sagai dibe amo baagila awäla bäulo neamelë. Ìe adomo edefade bafui amogi haea mafula bäu augi hawa ami mosö olelomelëla säi.

³³ Yesuea udia dolö amolima ado mala säla ìahaleada ilia helësëla hamosege hamomäia ado besula yafie säla ìaha nelo. ³⁴ Ea mala sähalea ado besulamu säla olelesa nelo. Ìe bëgëla aulo nelo amoli hilidomu neada ea ado besula säla ìaha nelo amoie mi sulubadela säla ìaha maadei.

Yesuea fo ödälebalä ado

(Madiu 8.23-27, Ulugu 8.22-25)

³⁵ Segeyo amo galamu deadi eso digase gaalu, Yesuea ìe bëgëla aulo amolima sähalea, Oeabo edefademalä go dëgëla nali alogodigogi afiadila säi. ³⁶ Amala sälahilä udia dolö yafie nefolalo amoli amilahilä ili Yesu sulo du

amodaia fila fedai. Eege hiligila fila afiai. Du odoage ili awäse amo gadola asi. ³⁷ Awäha nebegi, fo edefade gelola guula maalahilä oeabo bubolela aidagula dudaia häila digai. Ödä häila digalahilä du nobagädäi. ³⁸ Amala hamomolö amo gaalu, Yesu e ödä du bidigi busa fugulo negela adi dilo. Amala dibegi ilia e didiigisalea ema sähalea, Säla Olelelo, di nowemo. Nili baagodelä hamosebe gowegi di holöfali fudugila made dialealela nabi. ³⁹ Amala säsebegi, Yesu e nowela nea foma nemolahilä ödäma sähalea, Aeala aumamo. Fologomabula säi. Amala sälebe fo gelola misi amo bogelela fisila ödä aidagula fedai amoge aumalasi. ⁴⁰ Ea ilima nabahalea, Edogi bedäha dialea. Dili Godema asigi afädë negei made nealela nabi. ⁴¹ Amala usila aumase amo bealahilä ili edefademalä bedalahilä hilidomu sähalea, Folea ödäleada ie ado nabelo gabu. Dolöwe nowëdula säha sefolalo.

5

*Yesuea dolö afädëma mugabe fedai nesiladigi
(Madiu 8.28-34, Ulugu 8.26-39)*

¹ Ili oeabo edefade amo dëgëla agesu näiado alämadi awäla Gelasa fii mosöa beselagalai. ² E ödä du ami digila awäha nebegi, dolö afädë mugabe fedai igi äbägi baagoi bausidola maaha nebegi gausiala digai. ³ Dolö amoda baagoi bausia amimu aligilo. Dolö afädëa ie naabo emoge gaula nafodomolöi made. Igi ëfëage nafodomolöi made nelo. ⁴ Segeyo yafiegi ilia ie naabo emoge igi ëfëa nafodosamu nelo gaso, igi ëfëa naabo nafodoi amo hësäladigilahilä emo nafodoi amo damudasila hësäla sardia gaha aligilo ameada dolö afädëa e gaumolöi made nelo. ⁵ Dolö amoda gasi esoage baagoi bausiale segebidaialemu nawesa aligilo. Ea üalala gaula nawesamu neda hile domalo igia dagabosamu aligilo. ⁶ Amala

hamosamu aligilo amo Yesu wagadi made maase amo beala e baluluia awälahilä Yesuie emo mia gumusula diadigai. ⁷ Gumusula dialea gelola üalalahilä sähalea, Gode ilibia edefademalä neebe amoie malö Yesu, dia nema abilia hamomolöie misi. Na dima Godeie ei nabasewegida dia ne së imabiola säi. ⁸ Ado amala gelola säi amoda Yesuea ema dida mugabe, dia dolö go digila mosöla säsebegi amala säla obөгөi. ⁹ Yesuea ema nabahalea, Die eida nowëla nabi. Ea säla obөгөsalea, Nie eida yafie, amai nilida maleimelëla säi. ¹⁰ Amala sälahilä ea Yesuma gelolafali sähalea, Segeweda digila mosalola sämabiola säi. ¹¹ Amo gaalu, sugua yafie gau domala moosa nefolalo. ¹² Mugabe amolia Yesuma gelolafali sähalea, Nili sugua nefolalebe gagowelima fedamolö mosöla sämola säi. ¹³ Yesuea amala mosöla säsebegi, dolö amo digila mugabe amoli sugua nefolalo amolima fedai. Amala nogila fedalahilä gau mogobogi amogi baluluia digafulahilä ödägi digafula sugua amoli sulubadela ödäea mai. Sugua amoli gegeдолada dausini äudä gadoi ödäea mai. ¹⁴ Amo hamoi amo bealahilä sugua sigi aligilo amoli fisäla awälahilä gaamu dibea amige mosö gägäwila asi dibea amige säsäla awäha nelo. Säi amo nabalahlilä udia dolö nefolalo amolia abilia hamoi walebelela fädäla bea asi. ¹⁵ Ili Yesu neebea awälahilä beahamelebe dolö dafidi mugabe yafie fedai nelo amo fagulo salugala e asigi hedabi sebe amo bealahilä ili bedäi. ¹⁶ Odoaea meli amolia udia dolö misi neebe amea nabuäia mugabe yafie nesiladigi amoge sugua ödäea mai amoge odoama fädäla säla i. ¹⁷ Amala säla iasebegi, ilia Yesuma sähalea, Dida nilile segewe digila mosalola säi. ¹⁸ Amala sälebe Yesu e ödä dudaia fimolö awäsebegi, dolö mugabe yafie fedai nelo dafidi nesiladigi amea nabahalea, Di awäsebe go gadola ne mudulela nabi. ¹⁹ Amala nabasebegi, Yesuea dolö amoma säla obөгөsalea, Nebalä moholö made. Dafidilo Geloia

dima hamoi amoiege bobasëi amoiege die sosogoma säla imolö dihï mosöa mosalola säi. ²⁰ Amala säsebegi, dolö amea Gaamu Nabülasi dibeamadi awälahilä Yesuea ema hamoi amo udia dolö nefolalo amolima säla iasebegi, ilile asigigi fudugi.

Yaulusiie idiwige, udia Yesuie fagulogi diigisebegi wahii amoge

(Madiu 9.18-26, Ulugu 8.40-56)

²¹ Yesuea ödä dudaia fila oabo edefademalä amo dëgëla obëgëla agesua nebegi, udia dolö yafie mafula gegedoi. ²² Amala gedosebe amo gaalu, gedolo mosö beaha aligilo afädëie ëida Yaulusi maala Yesu beagolelahilä ie emo mia gumusula dia idogolahilä ²³ ema gelola sähalea, Nïe nidiwi holöböda baagomolö ga madefalï dialea. Dofä dia naaboea diigisegi made baagola wahimäia awähadula säi. ²⁴ Amala säsebegi, ebalä asi.

Udia dolö yafie nefolalo amoliage e bëgëla awähalea dedelela negegila aligi awäha nelo. ²⁵ Awäha nebegi, udia afädë gäheo i nabülasi afädëie odoai äudä heale olo olosamu aligilo amoge asi. ²⁶ Udia ameadä e wahimäiala alögoda yafie neebea ami aulo gaso, së edefade meli. Alögoda amolima muni iaha maadelo gaso, olo amo wahila made neala edesa aligilo. ²⁷ Amala salea Yesuea hamolo mala säi amo ea nabalahlä udia dolö Yesu e bëgëla asi amolibalä awälahlä e baagido maala ie fagulogi diigi. ²⁸ Hïdo asigia helësësalea, na ie fagulogi diigiseda, neda wahimolöla helësëi. ²⁹ Ea Yesuie fagulogi diigisebegi, heale oloi amo fodolofalï hogosa helelahilä e wahimolöi wahii gabula helësëi. ³⁰ Amala hamosebegi, fodolofalï Yesu ie wahilasilo geloi awäsebe amo helësëlahilä besula nea nabahalea, Nïe fagulogi diigi amo nowëala nabi. ³¹ Amala nabasebegi, ie bëgëla aulo amolia ema sähalea, Udia dolö dibalä dedelela negegila neebewe dia meli amo

edoie ne nowëa diigila nabahala säi. ³² Amala säsebegi, e nowëa diigi walebelela sidawewela hogoi. ³³ Udia amea ema hamoi amo helësëlahilä bedäla emo gigisëla Yesu neebea maala ie emo mia gumusula dialea. Sulubadela hamoi amo säla iaha maadei. ³⁴ Amala säla iasebegi, Yesuea ema sähalea, Nie nidiwie, dia Godema asigi afädë negei amea di wahigomelë. Dalulo gaula mosalo. Dima olo dilo amo fisimelëla säla i. ³⁵ Yesuea ado säla iaha nebegimu dolö odoa gedolo mosö beaha aligilo Yaulusiie mosöala misi. Maalahilä ilia ema sähalea, Die didiwi amo hä hame fidila asimelë. Yöi odoa olelelo dolö goma iasebego edoïela säi. ³⁶ Iliä Amala säsebegi, Yesuea auaulahilä gedolo mosö beaha aligilo amoma sähalea, Fudugimabu. Godema asigi afädë negemalola säi. ³⁷ Amala sälahilä udia dolö odoa nefolalo amolima dili moholö mademelëla sälahilä Fida Yemese ie edoo Yonela ohodoa ilimu ebalä asi. ³⁸ Gedolo mosö beaha aligilo amoie mosöa maligahamelebe udia dolö yafie gegecola gualösalea didigaola osa dibe meli. ³⁹ Beala e mumuso isogi digalahilä ea ilima sähalea, Dili edogi didigaola gualösa dialea. Udia malö holöbö goda baagoi made. Süwia adi dialeamelëla säla i. ⁴⁰ Amala säsebegi, ilia Yesubalä öi. Amasebegi, ea ili sulubadela segea nesiladigilahilä udia malö amoie eedo emelela dolö ebalä misi amola ilimu hogoli afädëgi udia malö dusugala negei dibeami asi. ⁴¹ Yesuea udia malö amo naabogi neawela nea ema sähalea, *Dalida gumi*. Nilile ado sälada, Udia malö holöbö, nowemola säi. ⁴² Amala säi amole udia malö amo fodolofali nowela asi. Udia malö amoie gäheo ida nabülasi afädëie odoi äudä. Amala hamosebegi, udia dolö nefolalo amolia bealahilä edefademalä bedäla fudugi. ⁴³ Yesuea ilima gelolafali sähalea, Na walio hamoi amoda udia dolö odoama säla imabiola sälahilä udia malö go molö muäia imola säi.

6

*Nasalese udia dolöea Yesu hamei made nelö
(Madiu 13.53-58, Ulugu 4.16-30)*

¹ Yesu e sege amo digila hi e edei gaamugi awäsebegi, ie bögëla aulo amolige e bögëla asi. ² Segeyo Sabada gafegi Yesuea gedolo mosöa ado mala olelesa nelö. Ea mala olelei amo nabalahlilä udia dolö yafie gedolo mosöa sefolalo amoli asigigi fudugilahilä ilia sähalea, Dolö gowea ado säsebe goweda abidi niidu. Asigi edefade ema i dibewe edodu. Ea geloi melëlo made gadoi hamosa neebe. ³ Eda mosö olelo dolö, Meliie malö nea madele. Eda Yemese Yosese Yudasa Saimonola ilile edoo madele. Ie elefila ilida nilibalä salea madele. Iliä amala sälahilä ema bimolö habobaha nelö. ⁴ Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Bea sälo neebe amoda fii elö elöi neebe amolia ie ei gauia adala aligilomelë. Hile segea fii afädë sosogo neebe amoliada ie ei gauia adala aligilo mademelëla säi. ⁵ Ea dolöea hamomolöi made gadoi hamolo amo gadola segea ami hamomolöi made beala nelö. Ea udia dolö afädë afädëlamu oloi amo naaboea diigila wahilasisa nelö. ⁶ Amala hamosebe amo beala ili asigi afädë made negela neebe amogi e fudugisa nelö.

*Yesuea giwilasi amolima mala olelela afufumola säi
(Madiu 10.5-15, Ulugu 9.1-6)*

Amalahilä eda udia dolö nefolalebeadi ado mala olelela aligi nawesa nelö. ⁷ Yesuea ie bögëla aulo giwilasi amoli misiëlahilä ilima sähalea, Äudä äudäla afufumalola sälahilä udia dolö mugabe fedai nefolalebe amoli nesiladigimäia ea ilima geloi i. ⁸ Ea ilima sähalea, Dili afiahaleada galiamomu gaula mosalo. Nelegei odoa gaula mosabio. Molöge aduge muni salelogi salalage gaula mosabio. ⁹ Emo usililo salugamalo. Fagulo äudä salugamabiola säi. ¹⁰ Ea ilima sähamu nea sähalea, Sege afädëgi

beselagalalahilä mosö afädëgi nogila digase amogimu nelolahilä dili bahila awähalea digila mosalo. ¹¹ Sege afädëgi beselagalahamelë. Amo fii amolia mosö fu made ialahilä dilia säse amoge made nabaseda, sege amo digila mosalo. Digila awähaleada, dilile emogi dao baai dibe amo fëfëla salalahilä, mosalo. Amala hamoseda, nilia asiala hamoi amea amasebela helësëmolömelëla säi. ¹² Amala säi amo nabala ili afialahilä udia dolö amolima dili asigi besumalola säla iia nawesa nelo. ¹³ Iliä amala säsäla nawesa nea udia dolö yafie mugabe fedai nefolalo amoli nesiladigiladigi. Udia dolö yafie olola nowei difolalo amoge ilia weli söga negesebegi, wahisa maadei.

Ödägi gelo Yone baagoi
(Madiu 14.1-12, Ulugu 9.7-9)

¹⁴ Udia dolöea Yesuie ëi säsäi asi ameada beaha aligilo Gini Heledoea nabi. Odoaea sähalea, Ödägi gelo Yone dafidi baagoi amo bu nowelahilä obëgëla misi amea geloi melëlo made gadoi hamosa neamelëla säha nelo. ¹⁵ Odoaea sähalea, Eda Elaia neala säi. Odoaea sähalea, Eda bea sälo siiba nelo amo gadoi gabula säi. ¹⁶ Heledoea ado amo nabalahlilä sähalea, Yoneda na muugi damui amo bu obëgëla maala neagowalea gabula säi. ¹⁷⁻¹⁸ Helodiasa eda dafidi Heledoie edoo Filibiie udia sulo amo hobeala Heledoea fedela nii. Amala hamosebegi, Yonea Heledoma sähalea, Dia didooie udia fedela neala dibalä sebego dofea made hamoimelëla säi. Amala säsebegi, Heledoea ami dolö nefolalo amolima sähalea, Yone gaumolö mosalola säi. Amalebe ilia e nafodolahilä galabaia mosöa negei. Heledoea ie udia Helodiasa obeägimäia amala hamoi. ¹⁹ Ie udia Helodiasaea Yonema habobalahilä e baagomäia abilia nufulödula helësësa sulo. Amai gaso, nufulö fu made meli. ²⁰ Amasebegi, Heledoea Yoneda dolö hedabi, Godea hile nafolai neebe amo helësëla bedalahilä idihë

nelo. Ea Yonea ado säi amo nabalahilä obeägilo amogi e asigi säosäola helësësa nelo. ²¹ Heledo e ägüla misi segeyo beala gamane sigi aligilo nefolalo amolimage ami sigi aligilo nefolalo amolimage Galili segeie dafidilo nefolalo amolimage ea sähalea, Molö nudulä gegedomalola säi. Amala sälahilä molö giasolo amo gala Helodiasaea Yone nufulö dibe fu beagolei. ²² Segeyo amo gala udia Helodiasa hile idiwi amo maalahilä sigoi. Ea sigoi amo bealahilä Heledoeage dolö odoaeage hedabola obeägi. Obeägisa maadesebegi, Heledoea dolisä amoma sähalea, Sigosegoie nelebo afädë imose amo gadoi imolömelëla säi. ²³ Ea naabo migalïa diigisalea dolisä amoma sähalea, Nelebo afädë imoseda, na sege edefade beaha neebe amogi mogogi nofela imolömelëla säi. ²⁴ Amala säsebegi, dolisä amo segea doadigila awälahilä emema nabahalea, Ne edo imola sämolödula nabi. Amala nabasebegi, emea sähalea, Ödägi gelo Yoneie busa damula imola sämalola säi. ²⁵ Amala säsebegi, dolisä amo Heledo neebee fodolofalï baluluia obëgëla awälahilä ema sähalea, Ödägi gelo Yoneie busa damula falodaia gaula maala walio imäia hamesamelëla säi. ²⁶ Amala säi amo nabalahilä Heledoea edefademalä bobasëla asigii gaso, dolö molö molö mofiai amoli sidaia migalïa diigila säi amo fisimola sämolöi made gabula helësëi. ²⁷ Amala helësëlahilä Heledoea fodolofalï idihë aligilo afädëma sähalea, Yoneie busa damula gaula obëgemolö mosöla säi. Amala säsebegi, ea galabaia mosöa awälahilä Yoneie busa damula ²⁸ falodaia negela gaula obëgëlahilä dolisä amoma i. İasebegi, dolisä amea emema i. ²⁹ Amala hamoila säi amo nabalahilä ie bëgëla aulo amolia ie domalo neala gaula awäla igi äbägi negei.

Udia dolö yafiea molö mai

(Madiu 14.13-21, Ulugu 9.10-17, Yone 6.1-14)

³⁰ Abosolo dolö amoli Yesu neebee obögëlahilä ilia hamoi amoge mala olelei amoge sulubadela ema säla ïaha nelo. ³¹ Udia dolö afu mafusalea ili molö molö fu made beasebegi, Yesuea ilima sähalea, Udia dolö madeido dihilido hele namolö mofiamalola säi. ³² Amala säsebegi, hilido ödä dudaia filahilä udia dolö madeido afiai. ³³ Ili awäha nebegi, udia dolö yafiea bealahilä ili awäha gabula helësëi. Amala awäha gabula helësëlahilä ili gaamu elögi elögila nagadabodo baluluia awälahilä ili moholö awäsebee ami ilidale dafidi awäla beselagalai. ³⁴ Ili awäla e ödä agesua aliga alogolahilä beahamelebe udia dolö yafie nefolalebe meli. Ili sugua sibi sigi aligilo made-salea hilido aligilo amo gadola neebe amo bealahilä ili bobasëi. Amalebe ea ado mala yafie ilima olelesa nelo. ³⁵ Segeyo amo gala deadisebegi, ïe bögëla aulo amolia e neebee maalahilä ema sähalea, Sege udia dolö maadeiawi nebegimu hä deadifali gabumelë. ³⁶ Udia dolö nefolalebe goli afialahilä hili molö bidia nimolö sagai mosö dibebe amige gaamu holöfali dibebe amige hogola afiamalamola säi. ³⁷ Amala säsebegi, ea ilima säla obögësalea, Ili molö muäia dilia ïmalola säi. Amala säsebegi, ilia ema säla obögësalea, Muni gina hädali äudäea beledi ili muäia neala ïmolö afiadulela nabi. ³⁸ Ea ilima sähalea, Beledi aboläia ägüi walebelela bea mosöla säi. Bea awälahilä ilia ema sähalea, Beledi bia seme äudäla amomu ägüubela säi. ³⁹ Amala säsebegi, ea ilima sähalea, Udia dolö gisidaia gechedola fifigimalamalola säi. ⁴⁰ Ili odoada hädali afädë, amase, odoada nabülasi bia amoli gechedola fifigisa maadei. ⁴¹ Amala fifigi dibegi ea beledi bia amoge seme äudä amoge naaboea gaula nea selesaiä mosöa sida adogola nea Godema nesegelelahilä ïe bögëla aulo amolia udia dolögali sogomäia beledi dagabodasila ï. Amala hamolahilä ea seme äudä amo dagabodasilahilä ili su-

lubadelagali mogela i. ⁴² Udia dolö sefolalo amoli dofea naha maadei. ⁴³ Amala hamolahilä ilia beledi semege nahalea fea digai amo neala adu giwilasi amogi salala nobala negei. ⁴⁴ Dolö ami beledi mai amolimuda dausini bia.

*Yesu ödädabodo asi
(Madiu 14.22-23, Yone 6.15-21)*

⁴⁵ Fodolofali Yesuea ië bögëla aulo amolima sähalea, Dilidale dafidi ödä dudaia fila oeabo dögëla alogodi sege ëi Bedesaida mosöla säi. Amala sälahilä udia dolö gege-doi amolima sähalea, Dili mosöa dusula afiamalola säi. ⁴⁶ Dili hawio afiamalolahilä eda segebidaia ami Godebalä adomolö asi. ⁴⁷ Ië bögëla aulo amolimulu ödä dudaia fila asi oeabo mogogi gasise amo gaalu, Yesu e hido segea ami nelö. ⁴⁸ Yesuea ami nea beahamelebe fo du busamadila maase amea ödä adelo i amea gelola adimolö iliawasebe meli. Haea gämölö amo gaalu, e ödädabodo ili neebee moholö asi. Ili amilahilä baagila äudulä awäsebe ⁴⁹ amo gaalu, ilia beahamelebe e ödädabodo maasebe amo meli. Bealahilä mugabeledula helësëlahilä üalai. ⁵⁰ Ili sulubadelaee bealahilä edefademalä bedäsebegi, ea ilima fodolofali sähalea, Asigi gelomalo. Nemelë. Bedämabiola säi. ⁵¹ E maala ilibalä ödä dudaia fii amole fo made maala damula negei. Amala hamosebegi, ilile asigigi edefademalä fudugi. ⁵² Iliada beledi i amoie mida fädäla made helësëi nelö amea fudugi. Ilile iso asigi galadigi nelö.

*Yesuea Genesaledi ami udia dolö oloi difolalo wahilasi
(Madiu 14.34-36)*

⁵³ Amalahilä ili oeabo amo dögëla alämadi sege ëi Genesaledi beselagalalahilä ödä du amo ëfëa begela agesua negesi. ⁵⁴ Du negesilahilä maaha nebegi, udia dolö nefolalo amolia e aabela bealahilä Yesu gabula helësëi.

⁵⁵ Amala helësëlahilä ili fodolofali baluluia mosö dibeadi amogi afufui. Sege Yesu misi neala säi nabi amoliada Yesu neebee amimu oloi difolalo amoli dafudaia iwasala gaula mafui. ⁵⁶ Mosö afädë afädëla neebee amige mosö yafie dibeaa amige sagai dibeaa amige e awäla beselagalasebee amida udia dolö nefolalo amolia oloi difolalo amo gaula mafula magaia gaamugi negesisilo. Gaula mafula nege-sisebegi, ilia Yesu hamelahilä sähalea, Dïe fagulo bidigimu diigimäiamelëla säi. Oloi amolia amala diigisebegi, wahisa maadei.

7

*Mäu ilia aiyalo mala dilo amo Godeïe Ado säla negei amea
baagila asi dialea*

(Madiu 15.1-9)

¹ Felesi dolö amoli gegedolahilä mala dawadigi odoala Yalusalemelahilä Yesu neebee afiala gegedoi. ² Amalahilä ilia beahamelebe ÿe bëgëla aulo odoa amolia naabo nigime hëla made molö naha sefolalebe meli. ³ Felesi dolöeage Yu udia dolö sulubadelaeage mäu ilia aiyala hamolo mala negei amo helësëlahilä naabo nigime hëla made molö nulö made nelo. ⁴ Ili magaia gaamugi awäla obëgëlahilä nigime hëlo negei amo gadola hëla made molö nulö made nelo. Ödä ige faloge gaabo ige aiyala nigime hëlo negei amo gadola aiyala hamolo yafie negei. ⁵ Felesi dolö amoliage mala dawadigi amoliage ema nabahalea, Dïe bëgëla aulo golia mäu ilile aiyalo mala dibe amo damula naabo nigime hëla made buludola molö nase goda edoïela nabi. ⁶ Amala nabasebegi, ea ilima säla obëgësalea, Siiba Aisaeaea asigi fea negelo dilile hedabola bea säla negeimelë. Ea bea säla dëdëi amoda gowe,

Udia dolö amolia nema asigi wagadi made ga negesilahilä, adoeamu nie ëi gauia adalo nea. ⁷ Iliä olele-saleada, dolöfäea mala säla negei amomu olelelo nea. Amaimo, ilia memalä nie ëi gauia adalo nebegola

säla negei.

Aisaea 29.13

⁸ Dilia Godeie mala säla negei dibe amo fisilahilä dolöie aiyalo mala dibe amomu gelola hamosa neebela säla i. ⁹ Yesuea sähamu nea sähalea, Dilile aiyala hamolo mala hamosalea. Godeie mala säla negei fisi amoda dilia hedabola hamoila helësësebe. ¹⁰ Amoie Mosesea mala säla negesaleada, die diado diemelele ado nabalahlilä hamomalola sälahilä sähalea, Afädëa ie eedo emele gadiaboseda, baagomäia nufulö dialeala säla negei dialea. ¹¹⁻¹² Amai gaso, diliada gomalä säha aligilomelë. Afädëa nelebo hile negei amogi eedo galë eme galë ugila nege-labiola sähalea, Nelebo amogi *Gobanala* säseba, eada eedo eme ugila negemabiola sälo. (*Gobana* nilile ado adolada, Godegali odala i.) ¹³ Amai amea mäu ilia aiyala hamolo mala olelei amomu hamosa neada Godea ado säsebe amo fisisebemelë. Dilia mala amo gadoi yafie hamosamu aligilomelëla säi.

Udia dolö neala nafadelo mi

(Madiu 15.10-20)

¹⁴ Yesuea udia dolö nefolalo amoli bu misiëlahilä ilima sähalea, Dili sulubadelaea na säsebewe nabalahlilä helësëmalo. ¹⁵⁻¹⁶ Nelebo segea dibe amo dolö isogi digase ameadä dolö neala nafadelo mademelë. Nelebo isogi dilo segea doadigila awäse amea dolö neala nafadelomelëla säi. ¹⁷ Amala sälahilä udia dolö amoli amilahilä e mumuso isogi digai nebegi, ie bëgëla aulo amolia ema nabahalea, Ado besula säi amoie mi edodula nabi. ¹⁸ Amala nabasebegi, ea ilima sähalea, Dilige asigi made

gäwi neale. Nelebo sulubadela segea dilo isogi digase ameadä udiä dolö Godeie siigi nigime baalo made. Amo dilia dawa made neale. ¹⁹ Molö nase amoda asigigi aulo mademelë. Gaisagi digalahilä segea doadigila aulomelëlä säi. (Ea amala sälahilä molö sulubadela molö dialeala säi.) ²⁰ Ea sähamu nea sähalea, Asigigi beselagalasebe amea udiä dolö Godeie siigi nigime baalomelë. ²¹ Asigigila beselagalasebe amoda gowe. Asigi nafadege, nelegei fa nimolöge, udiä dolö baagomäia nufulöge, udiä dolö fa nimolöge, hilimu nafade odoä hamomolöge, ²² gesami moholöge, mala nafade elö elölä hamomolöge, wäfalä sämolöge, nafade memelela made sulubadela hamomolöge, mudiamolöge, wäfalä säsäla hololömolöge, gugusämäia hamomolöge, asigi maade gadoi nea hamolo wäla hamomolöge. ²³ Amoli asigigila beselagalasebe amea udiä dolö Godeie siigi nigime baalomelëlä säi.

Udiä afädëä Yesuma asigi afädë negei

(Madiu 15.21-28)

²⁴ Yesu e sege amo digila gaamu Daiamadi asi. Awälahilä e mosö afädë neebeeä amoië mumusogi digai. Udiä dolö nefolalebe amolia e neala made helësëmäia helësësa nelo gaso, musügä fimolöi made nelo. ²⁵ Amala nebegi, udiä afädëie idiwä holöbö mugabe fedai sebegi, e neala säi amo nabalahilä udiä amo fodolofalä maalahilä Yesuie emo mia gumusula adi. ²⁶ Udiä amoda Giligi ado adolo. Eda Siliafonisia fii udiä. Ea Yesuma sähalea, Nie nidiwi holöböma mugabe fedai sebe amo dia nesiladigimäia helësësamelëlä säla i. ²⁷ Amala säsebegi, ea udiä amoma sähalea, Molö nahalea dafidi malögalidale imolö galea. Malöie molö dibe amogida ügülogali muäia sadia gagala imolöi made galeala säi. ²⁸ Amala sälebe udiä amea ema sähalea, Dafidiloo, dofä gaso, malësëäa molö nahalea iso dusula fisia digaida ügüloea neala nulö

madelela säi. ²⁹ Amala sälebe Yesuea udia amoma sähalea, Dia ado säi ameada die didiwima mugabe fedai amo hä asimelë. Mosalola säi. ³⁰ Udia amo hi mosöa obëgëlahilä beahamelebe ie malöma mugabe fedai amo doadigila asi. Udia malö amo dofea diasia dibe meli.

Dolö afädë gëhe gala ado dadabi wahii

³¹ Yesu e Daiamadila obëgëla gaamu Saidono awälahilä Gaamu Nabülasimadi nawesa nelolahilä awäla Galili oeo-
abo edefademalä dibeami beselagalai. ³² Udia dolö nefolalo amolia dolö afädë gëhe gai ado dadabi nelo amo e neebeeami sigi misi. Sigi maalahlilä Yesuea e naaboea diigimäiamelëla säla i. ³³ Amala säsebegi, ea udia dolö nefolalo amoli amilahilä dolö amole heledo aliga galahlilä nea ie naabo sögöea dolö amoie gëhe helegelagi diigilahilä ea gofedela dolö amoie eligi diigisalea ³⁴ selesaia mosöa sida adogola hame hëia fedalahilä sähalea, *Efadala* säi. Nilile ado adolada, Gëhe gai dugimo. ³⁵ Amala hamosebegi, dolö amoie gëhe dogane gelahlilä ie eli fodolofali hedabolasilahlilä ado hedabola säi. ³⁶ Yesuea udia dolö nefolalo amolima gelola sähalea, Walio hamoi meli amoda udia dolö odoama säla imabiola säi. Sämbiola säla yahamu neebe amo nabalahlilä gaso, ilia auaulahlilä säla yahamu nelo. ³⁷ Ili asigigi edefademalä fudugilahilä sähalea, Ea sulubadela hedabolafalimu hamosebe. Gëhe gai nelo amoge hedabola dogane geladigi, ado adolo made nelo amoge hedabola sämäia adolasilo neebela säha nelo.

8

*Yesuea udia dolö dausini biyidiagali molö i
(Madiu 15.32-39)*

¹ Segeyo amo gala udia dolö yafie bu elö gegedoi. Amoli molö molö made gabugi, Yesuea ie bëgëla aulo amolima mofiamolahilä ilima sähalea, ² Udia dolö gegedoi

amoli nebalä segeyo ohodoa nelo amea hä molö molö made gabugi asigiisebemelë. ³ Sidëa baagoi amola wäla ili mosöa mosöla säседа, idiafa si däädäbélela digamolö gabu. Odoada amase, sege wagadi madela mofiai gabula säi. ⁴ İe bégëla aulo amolia ema nabahalea, Nili sege nafadeia neebewe, udia dolö wi nefolalebe weli muäia, molö abidi nimolödula nabi. ⁵ İlia Amala nabasebegi, Yesuea ilima nabahalea, Beledi aboläia galebela nabi. İlia ema säla obégësalea, Gifalädaläia säi. ⁶ Amala säsebegi, ea udia dolö nefolalo amoli nagadaia figifimalola säi. Amala sälahilä ea beledi gifalädaläia amo gaula nea, Godema nesegelelahilä, dagabodasila İe bégëla aulo amolima sogomäia İ. Amala İasebegi, İlia udia dolö sefolalo amoligali neala sogoi. ⁷ İlia seme nelësa naabo safo ägüi amoge, ea nesegelelahilä udia dolögali sogomola säi. ⁸ Udia dolö sulubadela sefolalo amoli dofea nalahilä, fea digai amo İlia adu gifalädaläia salala nobai. ⁹ Udia dolö sefolalo amolida dausini biyidia gadoi nelo. Yesuea udia dolö afiaha maademalola säi. ¹⁰ Amalahilä İe bégëla aulo amolibalä fodolofali ödä dudaia İla Dalamanda segeamadi asi.

*Dia dolöea hamomolöi made gadoi hamomola säi
(Madiu 16.1-4)*

¹¹ Felesi dolö odoa Yesu neebëa maalahlilä gégëla sähalea, Dolöea hamomolöi made gadoi afädë selesaia mosöala misi dia hamomola säi. İlia e amala fedogola beasebegi, ¹² Yesuie iso asigigi yöla hame hëia fedalahilä sähalea, Udia dolö walio nefolalebe welia dolöea hamomolöi made gadoi hamosebe amo bimolöie hogosa nebego, mi edoie. Udia dolö walio neebewelima dolöea hamomolöi made gadoi dofä made hamomolömelëla säi. ¹³ Amala sälahilä İli amilahilä dudaia bu İla, oabo edefade amo dëgëla alömodi asi.

*Ado besula Heledo Felesilele yidila säi
(Madiu 16.5-12)*

¹⁴ İe bēgēla aulo amolia beledi elabolahlilā, afādēmu āgūla ödā dudaia fila asi. ¹⁵ Yesuea ilima gelola sähalea, Felesi dolöiege Heledoiege beledi edelo yidi dibe amo helēsēlahilā, hedabola idihē namialola säi. ¹⁶ Amala säi amo nabalahlilā hilidomu sähalea, Nilia beledi made amoie säsebegola säha dilo. ¹⁷ İlia säi amo ea helēsēlahilā ilima sähalea, Dilia beledi made amoie säsebegola säha dibegoda edoie. Dilia fädäla helēsēla made nelu amomu nea, dawa made neale. Dilile iso asigi galadigi neale. ¹⁸ Dilile si galea gaso, made beahale. Gēhege galea gaso, dilia made nabahale. Dilia elaboile. ¹⁹ Beledi bia ameamu dolö dausini biae muäia, dagabodasi amo nalahlilā, fea digai amo dilia neala, adu aboläia nobala salila nabi. Amala sälebe ilia ema säla obēgēsalea, Giwilasila säi. ²⁰ İlia amala sälebe ea ilima sähalea, Udia dolö dausini biyidiae muäia beledi gifalädalä dagabodasi amo nalahlilā, fea digai amo adu aboläia nobala salila nabi. İlia ema säla obēgēsalea, Gifalädaläla säi. ²¹ Amala säsebegi, ea ilima sähalea, Dilia fädäla made helēsēsa nelu amomu neagolela säi.

Dolö afädē si golai wahilasi

²² Yesu İe bēgēla aulo amolali afiala sege Bedesaida beselagalai. Beselagalasebegi, dolö odoa amolia dolö afädē si golai nelu amo e neebee sigi maalahlilā ema sähalea, Dolö gowe dia naaboea diigimäiamelēla säi. ²³ Amala säsebegi, Yesuea dolö si golai amo naaboea gaula mosö dibeamilahlilā sege sigi asi. Ea dolö si golai amoie sihidoda gofedela galala İe naaboea diigilahlilā dolö amoma nabahalea, Nelebo beasebelela nabi. ²⁴ Amala nabasebegi, dolö amea busa fädägägä adogola bealahilā sähalea, Dolö nawese beaha gaso, i gadoi beasebemelēla säi. ²⁵ Amala

säsebegi, Yesuea dolö amoïe siigi bu elö diigisebegi, dolö amea si gadaea gala melëlebe, e neala hedabolasilahilä nelebo sulubadela fädäla beaha maadei. ²⁶ Amala hamolahilä Yesuea dolö amoma sähalea, Mosö yafie dibeadi amogida mosabu. Dihí mosöa mosöla säi.

*Afädë Memelei dofä dimelëla, Fidaea säi
(Madiu 16.13-20, Ulugu 9.18-21)*

²⁷ Yesu ïe bögëla aulo amolibalä sege odoa Sisalia Filibaimadi afiai. Idiafa awäha difolalea ea ïe bögëla aulo amolima nabahalea, Udia dolö nefolalebe amoliada neda nowë neala säha difolalebela nabi. ²⁸ Amala nabasebegi, ilia ema säla obögësalea, Udia dolö odoaeada, ödägi gelo Yone neala säladigi, odoaeada, Elaia neala säladigi, odoaeada, bea sälo dolö afädë neala säladigisa neamelëla säla ï. ²⁹ Amala säla ïasebegi, ea ilima nabahalea, Diliada neda nowë neala säha neala nabi. Fidaea ema säla obögësalea, Afädë Memelei dofä dimelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi, Yesuea ilima gelola sähalea, Udia dolö odoama e gabiola säla imabiola säi.

*Yesuea hï e së naala baagomolömelëla säi
(Madiu 16.21-28, Ulugu 9.22-27)*

³¹ Yesuea ïe bögëla aulo amolima mi gäwila säla olesalea, Dolöïe Malö amoda së yafie molömelë. Dolö dafidilo neebe amoliage, gobela ilo busa neebe amoliage, mala dawadigi neebe amoliage, ema habobalahilä ilia e baagomäia nufulömelë. Segeyo osodagi hï bu nowelagalamolömelëla säla ï. ³² Ea ado amo fädäla säla ïasebegi, Fidaea Yesu sigi aliga galahilä, amala sämabiola nemoi. ³³ Amala säsebegi, Yesuea besula, ïe bögëla aulo amolima sila nea, Fidama nemosalea, Saidani, ne neebeawi namolö made. Mosö. Diada Godea helësëlo amo gadola made, dolöfäea helësëlo wäla helësësebela säi. ³⁴ Amala sälahilä,

ea udia dolö nefolalo amolimage, ie bégëla aulo amolimage mofiamolahilä ilima sähalea, Afädëa ne bégëla moholöla helësëседа, hï hamea helësëlo amo fisila, hïle i fügäi gaula, ne bégëla moholö dialea. ³⁵ Afädëa hïle namolö amo gaula fëdöla aligimolö helësëседа, namolö amoda hogosa helemolömelë. Amai gaso, afädëa hïle namolö amo ne helësëla, Ado Mala Hedabige helësëla fisiseda, ie namolö amo gaula namolömelë. ³⁶ Afädëa nagadaia nelegei sulubadela neala gausalea, hï e baagoseda, nagadaia nelegei amea abeahäla e ugila negemolödu. ³⁷ Amase, afädëa bidi edo ÿalahilä, hïle namolö amo bu nea obëgëmolödu. ³⁸ Udia dolö walio nefolalebe welia udiaea dolö fisilo amo gadola Godeïe mala fisiloge, nafade hamologe. Afädëa nebaläge, nie adobaläge hewaseda, Dolöïe Malö amo Eedoïe yo digalo hïdo elöïbalä, selesaia fii hedabifalï amolibalä obëgësolo amo gala, eage dolö amobalä hewamolömelëla säla ÿ.

9

¹ Ea ilima sähalea, Na dilima dofä sähawe. Dili walio nebege odoa baagola made neëgi, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo, ie geloibalä maase amo bimolömelëla säla ÿ.

Yesuïe domalo bedefala elöi neebe melï
(Madiu 17.1-13)

² Segeyo gafeia nelolahilä Yesula Fida Yemese Yonelali segebidaia fedala hilidofalï nefolalo. Iliä beahamelebe Yesuïe domalo neala bedefala elöi neebe melï. ³ ÿe fagulo gäi amoge yo digalahilä faleifalï, sege fïfii asi dibe amea fagulo falei amo gadoi hamomolöï made, neebe melï. ⁴ Iliä beahamelebe Elaia Mosesele maala ulufadigila, Yesubalä adosa neebe melï. ⁵ Amo bealahilä Fidaea Yesuma sähalea, Säla Olelelo, nilï wi nefolalebewe hedabi gabu. Nilïa sege mosö ohodoa olahadio. Elöda die, elöda Moseseïe,

elöda Elaiaïela säi. ⁶ Ili edefademalä bedälahlilä, ea edo sämolödula asusugahalea, ado amala säi. ⁷ Gelë häu afädë maala ili neala hagula, gelëgi amilahlilä ado afädë säia idogosalea, Goda nïe malö, na boba hamosamelë. Ea säse amo nabualola säi. ⁸ Nabalahilä ilia fodolofalï sidawewela beahamelebe ilibalä dolö odoa made, Yesu emu neebe meli.

⁹ Ili segebidaia amila digahalea Yesuea ilima gelola sähalea, Dolöïe Malö amo bauia amila aso, made nowela neëgi, dilia meli amo odoama säla imabiola säi. ¹⁰ Säi amo nabala musügä negelahilä, hilidomu didiähalea, Bauia amila nowelola säi amo edodula didiäha nefolalo.

¹¹ Ilia ema nabahalea, Mala dawadigi neebe amolia sähalea, Elaia dafidi moholömelëla säha neebe amo edoïela nabi. ¹² Ea ilima säla obëgësalea, Dofä Elaia dafidi maala nelebo sulubadela neala hahamogimolömelë. Ado abeahäla säla dëdëla negei dialea, Dolöïe Malö amo së yafie molömelë. Odoaea ema bimolö habobamolömelë. ¹³ Na dilima säla ïahago, Elaia e misi gaso, ado säla dëdëla negei dibe amo gadola odoa nefolalo amolia ema hamomolö helësëi amo gadoi hamoimelëla säi.

*Yesuea maalibu afädëma mugabe fedai nesiladigi
(Madiu 17.14-21, Ulugu 9.37-43)*

¹⁴ Ili awäla ïe bëgëla aulo odoa neebea ami beselagalai. Ilia beahamelebe udia dolö yafie gegedoi amolia ili amaleladigila nea, mala dawadigi amolia ilibalä gëgësa dibe meli. ¹⁵ Udia dolö yafie nefolalo amolia Yesu maasebe amo siia bealahilä fodolofalï fudugila e neebea baluluia afufulahlilä ilia e gausiai. ¹⁶ Amasebegi, ea ilima nabahalea, Dilia ilibalä edo didiäha dialeala nabi. ¹⁷ Udia dolö gegedoi amoligi dolö afädëa ema säla obëgësalea, Säla Olelelo, nïe nafegema mugabe fedai amea made adosebegi, di neebea sigi misimelë. ¹⁸ Mugabe amo ema fedalahilä

nagadaia nidala awālahilā, iē nafiadi dibu besigala, bese nalēgēlahilā, iē domalo gelola sosolahamelēla sāla i. Diē bēgēla aulo nefolalo amolia mugabe fedai amo nesiladigimalai gaso, nesimolō ulimelēla sāi. ¹⁹ Amala sāsebegi, Yesuea ilima sāla obēgēsalea, Udia dolō walio nefolalebe dili asigi afādē negei made nebego. Ne dilibalā segeyo abolāia namolōdu. Segeyo abolāiagi na dilile yōi gaula namolōdu. E nema sigi misiēla sāi. ²⁰ Amala sāsebegi, malō amo ema sigi misi. Sigi maasebegi, mugabe amea Yesu bealahilā fodolofali malō amo gelola amulāmelasilahilā, nagadaia nidala awāla fefede fefedelahilā, nafiadi dibu besigalasi. ²¹ Amala hamosebegi, Yesuea malō amoie eedoma nabahalea, Gowe gadola abodo gala mi gāwila hamosiola nabi. Eedoea sāla obēgēsalea, Holōfalīgila amaimelē. ²² Mugabea malō go baagomāia nulo gaamugige ödāgige neala digalasisamu nelomelē. Dia hamomolōi galēda, nili bobasēla ugila negemola sāi. ²³ Yesuea ema sähalea, Dia hamomolōi galēdala sāi amo edoie. Afādēa asigi afādē negei nea galēda, sulubadela hamosa maademolōi neamelēla sāi. ²⁴ Amala sāsebegi, fodolofali malō amoie eedo amea ūalaladigila sähalea, Na asigi afādē negei. Amai gaso, na asigi afādē negemolōie dia ugila negemola sāi. ²⁵ Udia dolō yafie ili neebea baluluia mafula gegedosebe amo bealahilā, Yesuea mugabe amoma nemola sähalea, Dida mugabe, gēhe galasila, ado made adolasilo. Dima gelola sähago. Malō go dīgila mosō, ema bu fedamabiola sāi. ²⁶ Amala sāsebegi, mugabe amea ūalala, gelola amulāmelasilahilā doadigila awāhalea, malō amo hame doala asi gadoi negesi. Udia dolō yafiea hame doala asi gabula sāi. ²⁷ Amala hamosebegi, Yesuea malō amo naabogi nabelela nowela ifosisebegi nowei. ²⁸ Yesu e mosōa digalahilā iē bēgēla aulo amolila hilidomu salea ema nabahalea, Nilīa mugabe nesiladigimolō uli amo

abisalea amaidula nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea säla obögësalea, Nelebo afädë hamose amea made, Godema adose ameamu mugabe amo gadoi nesiladigimolöi di-aleamelëla säi.

*Yesu e baagola nowemolömelëla bu elö säi
(Madiu 17.22-23, Ulugu 9.43-45)*

³⁰ Ili amilahilä Galili segeamadi awäla doadigila awäha nelö. Afädëa e abididula made helësëmäia nelö. ³¹ Made helësëmäia amoie mida, ea ie bögëla aulo amolima säla olelesalea, Dolöie Malö amo dolöea gaumäia hololömolömelë. Gaulahilä ilia baagomäia nufulömelë. Baagomäia nufudaseda, segeyo osodagi hi nowemolömelëla säla ïaha nelö. ³² Säi amo nabalahlilä ilia helësei made nea, ema mi nabalö amo bedäi nelö.

*Dafidilo neebe amo nowëla didiäi
(Madiu 18.1-5, Ulugu 9.46-48)*

³³ Ili Gabaniama segea beselagalalahilä mosö afädëie isogi digalahilä, Yesuea ie bögëla aulo amolima nabahalea, Idiafa maahalea dilia edo didiäila nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, ili maahalea dafidilo neebe amo nowëla didiäla aligi misi amo helësëlahilä, ema säla obögëla made nelö. ³⁵ E fia idogola salea giwilasi amolima mofiamolahilä sähalea, Afädë dafidilo namolöila helësëseda, dafidi hidale made, udia dolö odoadale ugila negemolöi galeala säi. ³⁶ Amala sälahilä ea malö holöbö afädë naabogi nabelela gaula maala ili mogogi ifosilahilä sogobala gaula nea ilima sähalea, ³⁷ Afädëa nie eigila malö holöbö gowe gadoima obëbëla obeägiseda, nema obeägisamelë. Afädëa nema obeägiseda, nema obeägisa maademelë, ne digamalala sälo amoma obeägisamelëla säi.

*Nilibalä ado nii made neebe amoda nili damelë neala säi
(Ulugu 9.49-50)*

³⁸ Yonea Yesuma sähalea, Säla Olelelo, dolö afädëa die ëi säla mugabe fedai nesiladigisebe amo nilia bealahilä, amamabiola säimelë. Mida, dolö amoda nilibalä nawelo made amea hamosebegi säimelëla säi. ³⁹ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Amamabula sämabio. Afädëa nie ëi säla geloi melëlo made gadoi afädë hamoseda, hobeane aabela gagademolö mademelë. ⁴⁰ Afädëa nilibalä adonii made neebe amoda nili damelë neamelë. ⁴¹ Na dilima dofä sähago. Dilia nie ëi gaula neëgi, afädëa diligali ödä muäia osala iäседа, dolö amoda dofä bidi nimolömelëla säi.

Nafadelasiloie ado säi

(Madiu 18.6-9, Ulugu 17.1-2)

⁴² Yesuea sähalea, Malö holöbö goweli gadoi afädëa asigi afädë negei neebe amoma afädëa asiala hamolasilaneala digalasiseda, ëfëa igi edefadegi begela bidi näi-ado amea ie muugia begelalahilä, ödä nudugawa sadia idogosedä, ie hedabida amomelë. ⁴³⁻⁴⁴ Die naabo elö goea asiala hamola digalasiseda, naabo elö go damula fisimalo. Naabo afädëamu nea namolöi namolö dibeami moholö hedabi dialea, naabo äudälada Heli segea nulo usilo made dibeami auloea. ⁴⁵⁻⁴⁶ Die emo elö goea di neala digalasiseda, emo elö go damula fisimalo. Emo afädëamu nea namolöi namolö dibeami moholö hedabi dialea, emo äudälada Heli segea sogobala sadia idogolea. ⁴⁷ Die si elö goea asiala hamola digalasiseda, si elö go beselala fisimalo. Si afädëamu nea Godea Beaha Maadela Sigi Neebeami moholö hedabi dialea, si äudälada Heli segea sogobala sadia idogolea. ⁴⁸ Amida ilile hehe baagolo made, nulo usilo made, dialeamelë.

Aisaea 66.24

⁴⁹ Molögi ëbi baalo amo gadola nulo söaea udia dolö sulubadelama baamolömelë. ⁵⁰ Ëbi hedabi dialea. Ëbüe hädälo amo made galëda, dilia edoea neala hädälasimolö

gabü. Dilile isogi ëbi baalahilä udia dolöbalä aeaha nami-
alola säi.

10

Udia nii fisimabiola säi

(Madiu 19.1-12, Ulugu 16.18)

¹ Yesuea amala sälahilä sege amo digila awäla Yudia segea beselagalala ödä Yodona dëgëla alömodi asi. Udia dolö yafie e nebea mafula gegedosebegi, hi hamolo amo gadola ilima bu elö säla olelesa nelo. ² Amala olelesa nebegi, Felesi dolö odoa e nebea maalahilä Yesuma fedogola nabahalea, Mala säla negei dibe ameada dolö afädëa udia nii fisimolöi galeala säla negeida dialealela nabi. ³ Amala nabasebegi, ea ilima säla obëgësalea, Moseseada dilima edo hamomalola säla negei dialeala nabi. ⁴ Iliä säla obëgësalea, Mosesea säla negesaleada, Dolöea udia fisisaleada, beba dëdëla ïalahilä, fisimolöi galeala säla negei dialeala säla obëgëi. ⁵ Yesuea ilima sähalea, Moseseada dilile iso asigi geloi dibe amo bealahilä mala amala säla dëdëla negei. ⁶ Mi gäwila hamosolo amo gala Godea udiale dolöle hamoi. ⁷ Amai ameada dolöea ïe emele eedole digila ïe udiabalä dila aligilo nea, ⁸ ele afädëfali namolömelë. Amala säi amo gadola ele äudä nelo amo fisila afädëfali nea. ⁹ Godea gedolasi amo dolöea mogemabiola säi.

¹⁰ Ili mosöa obëgëla awäla sefolalea, ïe bëgëla aulo amolia ado säi amoïe ema mi fädäla nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, ea ilima sähalea, Dolö afädëa hile udia fisila udia elö neaseda, udia amo ea fa nimolömelë. ¹² Udia afädëa ïe dolö fisila dolö elö fila awäsedä, dolö amo ea fa nimolömelëla säi.

Yesuea malësäma obeägisa nelo

(Madiu 19.13-15, Ulugu 18.15-17)

¹³ Udia dolö odoa nefolalo amolia, ilile malö Yesuie naaboea diigimäia e neebee sigi maasebegi, ie bégëla aulo amolia ilima nemoi. ¹⁴ Amala säsebe amo bealahilä Yesuea ilima habobalahilä sähalea, Malësä ne neebee maase goli misiäia, nemola dofogamabu. Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami malësä go gadoi ilile dialea. ¹⁵ Na dilima dofä sähago. Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami malësäea moholöila helësëi neebe amo gadola, afädë ne moholöila helësëi made neebe amoda dofä made moholömelëla säi. ¹⁶ Amala sälahilä ea malësä amoli sogobala gaula nea naaboea diigisalea, Godea ugila negemäiamelëla säla fisiga idodogosa nelo.

*Nelegei yafie negelo afädëa Yesuma nabi
(Madiu 19.16-30, Ulugu 18.18-30)*

¹⁷ Yesu e moholö awäha nebegi, dolö afädë baluluia maala, ie emo mia gumusula dia idogolahilä sähalea, Säla Olelelo hedabie, ne namolöi namolö neala gaulmolöie abilia hamomolödula nabi. ¹⁸ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dia nema hedabila säi amo edoie. Afädë hedabi mademelë, Gode emu hedabi nea. ¹⁹ Mala säla negei dibe amo dia dawadigi. Baagomäia nufuabio, udia fa nimabio, nelegei fa nimabio, wäfalí säsäla gudimabio, dahila neala elöie nelegei dibe amo nimabio, die diado diemelele ado nabala hamomalola säla negei dialeala säla i. ²⁰ Amala säsebegi, ea Yesuma säla obëgësalea, Säla Olelelo, ado amolida ne malësägila nea hamosa maadeimelëla säi. ²¹ Amala säsebegi, Yesuea dolö amo boba hamolahilä, sila nea ema sähalea, Afädëmu dofea made nebego. Die nelegei dibe amo bidi neaha maademolö mosö. Amalahilä muni nease amoda nelegei made negelo busadäoi neebe amoligali neala imalo. Amala hamoseda, selesaia mosöa bidi edefade nimolömelë. Amala hamolahilä ne bégëla misialola

säi. ²² Dolö amea säi amo nabala ie odagi augia idalahilä asi. Mida, ie nelegei yafie dilo amogi.

²³ Yesuea sidawewelahilä ie bægëla aulo amolima sähalea, Udia dolö nelegei yafie negelo neebe ameada Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholöda baagi sëi bimolömelëla säi. ²⁴ Ado amo nabalahlilä, ie bægëla aulo amolia fudugi. Yesuea ilima bu elö sähalea, Malisä, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholöda baagi sëi dialeamelë. ²⁵ Sugua gameleda nusi galabagi doadigila moholö baagi sëimelë. Amo gadola nelegei yafie negelo neebe amoda, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholö baagi sëi holöfali made dië bimolömelëla säla i. ²⁶ Amala säsebegi, ie bægëla aulo amolia edefademalä fudugilahilä hilidomu sähalea, Nowëa damula aulo neala gaumolödula säi. ²⁷ Amala säsebegi, Yesuea ilima siila nea sähalea, Udia dolöea gowe hamomolöi made. Gaso, Godeada hamomolöi mateda maade, ea sulubadela hamomolöimu neamelëla säi.

²⁸ Amala säsebegi, Fidaea ema säla obëgësalea, Nabuö. Niliada nelebo sulubadela fisisa maadelahlilä di bægëla misimelëla säi. ²⁹ Yesuea sähalea, Na dilima dofä sähawe. Afädëa nemage, Ado Mala Hedabi amoge helësëlahilä, mosö, edoo, elefi, eme, eedo, malö, sege, fisisa maadelahlilä, ³⁰ hädali afädë nimolömelë, mosö, edoo, elefi, eme, malö, sege. Nagadaia neëgi fisi amo nimolömelë. Amo gala odoaea e neala sëlasimolömelë. Hobeaa ea namolöimu namolö gaula namolömelë. ³¹ Yafie dafidila nefolalebe amolida neala hobeahalea, hobeala nefolalebe amolida neala dafidimolömelëla säla i.

*Yesu e baagola nowemolömelëla bu osoda säi
(Madiu 20.17-19, Ulugu 18.31-34)*

³² Yesula ie bēgēla aulo amolali Yalusaleme aulo idigi awāhalea, Yesu edale dafidi awāha nelo. Amala hamosebegi, ie bēgēla aulo amolia fudugila aligi hobeala awāha nelo. Odoa hobeafali awāha nelo amolia bedāla aligi asi. Yesuea giwilasi amolibalā aliga galahilā hobeala ama hamomolō amo ado ³³ sāhalea, Nabualo. Nilī Yalusaleme awāhamelē. Dolōie Malō amo gobela ilo busa amolim-age, mala dawadigi amolimage gaula imolōmelē. Iliā e baagomāia nufulōmelēla didiāla daiāla negelahilā, fii odoagali gaula imolōmelē. ³⁴ Gaula iāseda, ilia ama ēheladigi, gofedela galaladigi, ēfē damuia fēgāladigilahilā baagomāia nufulōmelē. Amala hamoseda, segeyo osodagi hī nowela moholōmelēla sāla i.

Yemese Yonelea dafidilo namolōie hogoi

(Madiu 20.20-28)

³⁵ Sebediie malō Yemese Yonele Yesu neebee maalahlā elea ama sāhalea, Sāla Olelelo, alia afādē helēsēsewe gadoi dia hamomāia helēsēsamelēla sāla i. ³⁶ Amala sāsebegi, ea elema sāla obēgēsalea, Na alima edo hamomāia helēsēse-bela nabi. ³⁷ Amala nabasebegi, elea ama sāla obēgēsalea, Dīe yo digalo hīdo elōibalā fisolo amo gala elōda dīe naabo dafādīmadi fila, elōda dīe naabo fefeādīmadi fimalola sāmāia helēsēsamelēla sāla i. ³⁸ Amala sāsebegi, Yesuea elema sāhalea, Ado sāi amoda alia helēsēla made nea sāimelē. Na ödā iigi usi naha neawe, alia molōi gabule. Ne ödāgi gesa neawe, ali gemolōi gabulela nabi. ³⁹ Amala nabasebegi, elea ama sāla obēgēsalea, Alia amala hamomolōi neawela sāi. Amala sāsebegi, Yesuea elema sāhalea, Na ödā iigi usi nasewe gadola aliage molōmelē. Ne ödāgi gesewe gadola alige gemolōmelē. ⁴⁰ Ali elō nie naabo dafādīmadi, elō nie naabo fefeādīmadi samiāia memelemolōda nie mademelē. Godea fimāiala daiāi amolilemelēla sāla i. ⁴¹ Bēgēla aulo nabūlasi odoa amolia ado sāi amo nabalahlā Yemese Yonelema habobaha nelo.

⁴² Habobasebegi, Yesuea ili mofiamolahilä ilima sähalea, Fii odoa beaha aligilo gadoi neebe amoliada, udia dolö gelola beaha aligilo nea, amase, ilile ëi sälo neebe amoliada udia dolö bobasëla made, gelola sigi aligilo amoda dilia dawa. ⁴³ Iliä hamolo amo gadola, dili nebegeo afädëa amala hamomolöi made dialeamelë. Dili nebegeo afädëa ëi sälo namolöila helësëseda, odoa neebe amoligalimu hamoi hamolasilo namolöi dialea. ⁴⁴ Afädëa e dafidilo namolöila helësëseda, ea sulubadelaie galabaia hamoi gadoi hamolasilo namolöi dialea. ⁴⁵ Mida, Dolöie Malöda udia dolöea ie hamoi hamolasimäia made misi. Ea ilile hamoi hamolasimäiage, ie namolö amo udia dolö yafiegali fisiga gala, ili sigi obëgmolöge misimelëla säi.

*Yesuea Badimasa si golai wahilasi
(Madiu 20.29-34, Ulugu 18.35-43)*

⁴⁶ Amala sälahilä ili afiala Yaligo beselagalai. Yaligo beselagalala e baagila awäha nebegi, ie bëgëla aulo amolila udia dolö yafie odoala awäha nelo. Dolö si golai afädë idi agesua ami sulo. Eada muni imola ëdëgësa filo. Dolö amoie ëida Badimasa, Dimasaie malö. ⁴⁷ Amala salea Nasalese dolö Yesu maahala säi amo nabalahlilä, ea uuala sähalea, Debidiië malö Yesuo, ne bobasëmola säi. ⁴⁸ Amala säsebegi, udia dolö yafiea ema nemola sähalea, Dia adomabula säi gaso, ea gelola uuala sähalea, Debidiië malö, ne bobasëmola sähamu nelo. ⁴⁹ Ea Amala säsebegi, Yesu e maala beaha nea sähalea, E misialamola säi. Amala säsebegi, ilia dolö si golai amoma sähalea, Ea di wesebegeo, asigia gelola nowemola säi. ⁵⁰ Ea fagulo afädë salugala sulo amo gila sadia galahlilä fodolofali nowela Yesu neebee misi. ⁵¹ Maasebegi, Yesuea ema nabahalea, Na dima edo hamomäia helësësebelä nabi. Amala nabasebegi, dolö si golai amea ema säla obëgësalea, Säla Olelelo, na bimolö helësësebelä säi. ⁵² Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea,

Dihī asigi afädë negei amea die si wahimelë. Hä mosalola säi. Amala säsebegi, dolö amo fodolofali wahila siia fädäla bealahilä, Yesu bögëla asi.

11

Yesu e beaha aligilo Gini gadoi hamola Yalusaleme beselagalai

(Madiu 21.1-11, Ulugu 19.28-40, Yone 12.12-19)

¹ Ili Yalusaleme beselagalamolö ga madela, sege Bedifagige Bedanige Olibebidaia ami nea, Yesuea ie bögëla aulo amoligi, äudä dafidila mosalolahilä, ² elema sähalea, Segea ami awäla beselagalala beahamelële, sugua dögi üdili afädë dolöea fila aulo made, ga madefali gui gide begela negei neë bimolömelë. Dögi amo fisigäla wi sigi misialo. ³ Afädëa alima dögi abidä fisigähala nabaseda, ema ado gomalä sämalalo. Dafidilo Geloia webalä hamomolömelë. Amalahilä, ea fodolofali sigi obögëmalamolömelëla, alia amala sämalola säi. ⁴ Amala säi amo nabalahlä, ele awäla beselagalala beahamelebe, sugua dögi üdili afädë mosöa nogila digalo, ifo baagido idiliba, gide begela negei neebe amo bealahilä, fisigäi. ⁵ Fisigäsebegi, udia dolö ami nefolalo amolia elema nabahalea, Abilia hamodelä, sugua dögi üdili go fisigähala nabi. ⁶ Elea Yesuea sämalola säi amo gadola säsebegi, ilia hä, sigi mosalola säi. ⁷ Elea sugua dögi üdili amo Yesu neebea sigi gaula obögësebegi, sugua dögi amodaia fagulo fösilahilä Yesu fedala sulo. ⁸ Amala hamosebegi, udia dolö yafiea ilile fagulo neala idiafa föladigi, odoaea idiafa agesua fasela bäu gadoi dagabola gaula mafula föladigila awäha nelö. ⁹ Udia dolö nefolalo amoli Yesu awäse amo gadola, dafidila awäha nelö amoliage, hobeala maaha nelö amoliage, uuala säsäla awähalea, Agua. Nesege. Godeie ëi gauia adadi.

Afädë Dafidilo Geloïie ëigila maahago, Godea e neala obeägimäia. ¹⁰ Nilile nado Debidia beaha maadela sigi nelo amo gadola namolö neebe amoma obeägidi. *Sama 118.25,26*

Selesaia fiia Godeïe ëi gauia adala nese gemola uuala säsäla awäha nelo. ¹¹ Yesu e Yalusaleme beselagalalahilä, gobela ilo mosöa ami awäla beahamelebe, nelebo elö elöla sulubadela difolalebe amo meli. Amo beaha maadelahilä, deadisebegi beala, giwilasi amolali Bedani obëgi.

Yesuea äfäeoma säi

(Madiu 21.18-19)

¹² DIALA aiyo amogi ili Bedanilahilä awähalea Yesu e sidëa baagoi. ¹³ Sidëa baagosebegi holöbö wagadi madela beahamelebe äfäeo bäu dibe bealahilä, gägä negei walebelela bea asi. Bea awähamelebe gägä made negei, bäumu dibe meli. Mida, äfäeo gägä negelo segeyogi made amea bäumu dibe meli. ¹⁴ Amo bealahilä ea äfäeo amoma sähalea, Dïe gägä udia dolöea bu elö made molömelëla säi. Amo säi amo ie bëgëla aulo amolia nabi.

Yesuea gobela ilo mosöa awälahilä hamoi

(Madiu 21.12-19, Ulugu 19.45-48, Yone 2.13-22)

¹⁵ Ili Yalusaleme beselagalalai. Beselagalalahilä, Yesu e gobela ilo mosöa beselagalalahamelebe, bidi neadigi, bidi nimolöïe negeladigisa difolalo amoli nesiladigisa nelo. Muni bedefalo auli amoge, haea maliabu gadoi bidi neaha aligilo amolile filo auli amoge, neala besula besigadasila hësögudulahilä, ¹⁶ gobela iasia gedolo sege dibe wida, udia dolöea nelebo gaula dabiala misiabiola säla i. ¹⁷ Amala sälahilä ea ilima säla olelesalea sähalea, Ado säla dëdëla negei dibe amo gomalä madele. Nïe mosö fifii asi sulubadela Godema adolo mosö neamelëla sämolömelëla dëdëi gaso, dilia fa nelo musügä aligilo igi äbä gadoi hamoi gabula säi.

¹⁸ Amala hamoila säi amo nabalahilä, gobela ilo busa amoliage, mala dawadigi amoliage, Yesu abeahäla nufulödula hogosa nelo. E nufulö helësëi amoë mida, ebalä bedähalea. Ebalä bedäi amoë mida, udia dolö nefolalo sulubadelaëa ea mala olelei amo nabalahilä, fudugisebegi. ¹⁹ Säha nea së gäsebegi, Yesu ië bögëla aulo amolali gaamu amo digila asi.

Äfäeo i bausoi amoë ado säi

(Madiu 21.20-22)

²⁰ Ili diala yose awähalea beahamelebe, äfäeo amo bäu difige bausosa maadei neebe meli. ²¹ Bealahilä Yesuea säi amo helësëlahilä Fidaëa ema sähalea, Säla Olelelo, bimo. Dia äfäeoma habobala säi amo bausoi gabuwela säi.

²² Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Godema asigi afädë negemalo. ²³ Na dilima dofä sähawe, Dolö afädëa asigi äudä negela made, segebi gowema sähalea, Dihī duhulugi dagabola digamola säседа, ea säi amo dofä amamolöla helësëседа, ea säi amo gadola amamolömelë.

²⁴ Amase, na dilima sähago. Dilia Godema adola nelebo afädë ema nabaseda, dofä nimolöla helësëmalo. Amala helësëla nabaseda, dilia säi amo gadoi nimolömelë.

²⁵⁻²⁶ Dilia Godema nowela nea adosalea, dolö afädëa dilima asiala hamoi amo helësëседа, dolö amea asiala hamoi amo fisimalo. Amala hamoseda, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea, dilia asiala hamoi amoge fisimolömelëla säi.

Yesu dia geloi gaula neebe go nowëa ila nabi

(Madiu 21.23-27, Ulugu 20.1-8)

²⁷ Ili Yalusaleme bu obögëlahilä Yesu e gobela ilo mosöa awäla nebegi, gobela ilo busa amolige, mala dawadigi amolige, dolö dafidilo amolige, e nebea ami maalahlilä, ²⁸ ilia ema nabahalea, Nelebo dia hamosebegoda nowëa hamomalasiola nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima

säla obөгөsalea, Na dilima afädë nabahago, dilia säla obөгөseda, na nelebo hamosa neebewe hamomäia geloi i amoda gowea ila dilima säla imolömelë. ³⁰ Yonea ödägi gesa nelo amo Godeie galueale ma, dolöie galueale. Nema säla imola säi. ³¹ Amala säsebegi, hilido didiähalea, Nilia selesaia galueala säsedä, dilia ema asigi afädë negela made nelo goda edoïela sämolö gabugi, ³² nilia dolöie galueala sämolö gaso, udia dolö yafie nefolalebe amoliada Yoneda Godeie bea sälo afädë neala helësëi neebe amo helësëlahilä udia dolöbalä bedäi. ³³ Amalahilä ilia Yesuma säla obөгөsalea, Niliada dawa mademelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Amai galëda, na nelebo hamosebeweda gowea hamomalai hamosa neala, nage dilima säla imolö mademelëla säla i.

12

Ado besula sagai oodola beaha namialola säi (Madiu 21.33-46, Ulugu 20.9-19)

¹ Amala sälahilä, Yesuea ilima ado besula säla iaha nelo. Ea sähalea, Dolö afädëa i gägä negelo gelebi ëfë amo sagai. Sagalahilä yalala amaleladigilahilä, gelebi ödä amo fësëla salimolöie uli dögöi. Amalahilä sagai idihë namolöie mosö afädë holöbö sedadela ilibia olola fedalahilä negesi. Amala hamolahilä ea dolö odoama sähalea, Sagai oodola beaha namialola säsilahilä hï e fii elöbalä sege wagadi made namolö asimelë. ² Gelebi gägä amo faimolö segeyo beselagalasebegi, sagai eedo amea ie hamoi hamolasilo afädëma sähalea, Nie sagai oodola beaha aligilo neebe amolima, gägä odoa faila imola sämolö mosalola säi. ³ Amo säla imolö asi amoda ilia e gaula nufudala ialalalahilä, memalä e hodomu fisiga gaimelë. ⁴ Amala hamosebegi, sagai eedo amea ie hamoi hamolasilo elöma bu mosalalahilä awäsebegi, ilia ie busagia afisila nufudalahilä e dahila neala gagadeimelë. ⁵ Amala hamosebegi,

sagai eedo amea ie hamoi hamolasilo elöma mosalalahilä awäsebegi, ilia dolö amo nufudala baagoi. Amo gadola dolö yafie odoa mosalai amolige amala hamoi. Odoa nufudala ialaleladigi, odoa baagomäia nufudadigimelë. ⁶ Amalamu hamosa nebegi, afädëfalimu hï ebalä nelö, hïle efege hï boba hamoi nelö amo. Hobeafali ea malö amoma ili neebee mosalalahilä sähalea, Iliä nie nafegema hedabola helësëla mogola hamomolöla säi. ⁷ Awäsebegi, sagai oodola beaha aligilo amolia hilido säla didiähalea, Sagai eedo amoie malö amo go gabugo. Eada eedoie nalä negei nimolö gabugi, niligali bedefala nedelä, baagomäia nufidedila sälahilä, ⁸ ilia malö amo gaula nufudalahilä ie domalo amo sagai yala baagido sadia gaimelë.

⁹ Amala hamoseda, sagai amoie eedoeada abilia hamomolödu. Ea maalahilä sagai oodola beaha nelö amoli baagomäia nufudaha maadelahilä, sagai amoda odoaea oodola beaha namiäia imolömelë. ¹⁰ Dilia ado säla dëdëla negei amoda made meli neale.

Mosö olelo amolia igi galone made gabula memelela fisi amoda, galone geloi dafidilo dialeamelë. Dafidilo Geloia hamogilebeda, nilia siia bealahilä fudugisa neala

säla dëdëla negei dialea. *Sama 118.22-*

23 ¹¹ Amoda Dafidilo Geloia hamogi. Nilia ea hamogi amo siia bealahilä fudugisa neamelëla

säla dëdëla negei dialeala säi. *Sama 118.22,23*

¹² Dolö busa nefolalo amolia Yesuea ili helësëla ado besula säi amo helësëlahilä, e gaumolöla hamoi gaso, udia dolö yafie nefolalebe amo bealahilä bedäla e digila bahila asi.

*Dagisi muni imolö dialeale ma, madelela nabi
(Madiu 22.15-22, Ulugu 20.20-26)*

¹³ Dolö busa odoa amolia Felesi dolö odoa amolimage, Heledoie damelë odoa amolimage, ili Yesu neebee

awālahilā ea ado asiala sāsegi e gaumāia hololōmolō mosalola sāi. ¹⁴ Amala sāsebegi, ili e neebee ami awālahilā ema sāhalea, Sāla Olelelo, nilīa helēsēsaleada, dia mala sāla iahalea mogolafalīmu sāla, dolō odoabalāge bedāla fudugilo madela helēsēsamelē. Amala helēsēse amoīe mida, odoa neebe amolia di beala sāse amogi bedāla helēsēla made, Godea helēsēi dibe amomu udia dolōma sāla olelelo amo mogolafalī olelelōmelē. Amalo gabugi, nilīle mala sāla negei dibe amo helēsēlahilā, Beaha Aligilo Sisa neebe amoma dagisi muni īmolō dialeale ma, madele. ¹⁵ Nilīa dagisi muni amo īmāiale ma, made īmāialela nabi. Amala sāsebe amo Yesuea beahamelebe, ilile asigi musūgā negela wāfalī sāsebe amo bealahilā, ilima sāla obēgēsalea, Edoīe ne fedogola beaha. Muni giwi afādē na melēdelā gaula misiēla sāi. ¹⁶ Ili muni giwi afādē gaula maasebegi, ea ilima nabahalea, Muni giwi egowegi dolō busa dibe gowege, ēi dēdēi dibe gowege nowēie gabula nabi. Amala nabasebegi, ilia ema sāla obēgēsalea, Beaha Aligilo Sisaēla sāi. ¹⁷ Amala sāsebegi, Yesuea ilima sāhalea, Nelebo Sisaēi dibe amoda Sisa hīma īmalo. Godeīe dibe amoda Gode hīma īmalola sāi. Amala sāi amo nabalahlilā ili fudugi.

Sadiusi ilia Yesuma nabi
(Madiu 22.23-33, Ulugu 20.27-40)

¹⁸ Sadiusi ilia udia dolō baagoi amoli made nowelagalamolōla sālo. Sadiusi odoa amolia Yesu neebee maalahlilā sāhalea, ¹⁹ Sāla Olelelo, Mosesea mala afādē nilīa hamomāia dēdēla negei dibe amo gowe. Dolō afādēie edoo malō madela baagoseda, udia didalomu sulolahilā, dolō baagoi amoīe ēigila malō āgūmolōie, edoo elō amohī udia amo nimāiala sāla dēdēla negei dialea. ²⁰ Amaimo, edoolali gifalādalīa salea, abulūmi amea udia afādē neala nea, malō madela baagoi. ²¹ Baagoibua,

abulümi baagia amea udia didalo amo bedefala nealahilä, eage malö madela baagoi. Amala bu baagoibua, edoo osoda ameage amala hamolahilä, ²² edoolali gifalädalä amoli malö madela baagosa maadei. Amalahilä udia amo hobeä wagala baagoi. ²³ Amala hamoi amo dolö gifalädalä amolia udia afädë amomu nii amea, hobeä baagoi amoli nowelagalasolo amo gala udia amo nowëie udia samolödula nabi.

²⁴ Amala nabasebegi, Yesueä ilima sähaleä, Ado säla dëdëla negei dibe amoge, Godeie geloi dibe amoge, dilia dawa made amea dilia asiala säsebege madele. ²⁵ Amaimo, udia dolö baagoi amoli nowelagalasolo amo galada dolöea udia nimolö mademelë. Amase, udiage dolö fimolö mademelë. Ilida selesaiä fii neebe amo gadoi namolömelë. ²⁶ Amaimo, udia dolö baagoi amoli nowelagalamolö amoie ado afädë sähago. I afädëgi nulo söa fedaila Mosesä dëdëla negei dibe amo dilia made melile. Amila Godeä Mosesä sähaleä, Neda Abalahamaiege, Aisagaiege, Yeigabaiege Gode neamelëla säila dëdëla negei dialea. ²⁷ Eda udia dolö baagoi amolile Gode mademelë. Eda udia dolö sebe amolilemelë. Dilia asiala gelola helësëi gabula säi.

Godeä Ado säla negei dibe amogi geloi dafidilo gelolada abodola nabi

(Madiu 22.34-40, Ulugu 10.25-28)

²⁸ Mala dawadigi afädë nelö amo maala, ilia ado didiäsebe amo nalahilä, Yesueä ilima hedabola säla obögësebe amo bealahilä, ää Yesuma sähaleä, Godeä Ado säla negei dibe amogi geloi dafidilo gelolada abododula nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesueä säla obögësälea, Ado säla negei dibe amogi geloi dafidilo gelolada gowe sähago. Isilale udia dolö, dilia nabualo. Dafidilo Geloida nilile Gode. Dafidilo Geloida afädëfalimu neamelë. ³⁰ Dafidilo

Geloi die Gode neebe amo die bobaeage, gesamiage, asigiage, geloiage boba hamomalola säla negei. ³¹ Amo baagia elöda gowe. Dihidi boba hamolo amo gadola, odoa dibalä nefolalebe amoli boba hamomalola säla negei. Mala geloi dafidilo gelola äudä amolemu säla negei dilea. Odoa mademelëla säi. ³² Amala säsebegi, mala dawadigi amea ema säla obögësalea, Säla Olelelo, dia mogola säi. Gode afädëfalimu, elö made, emu neala säi amo dia dofä säimelë. ³³ Ema bobaeage, helësëloeage, geloiage boba hamolo amole, dihidi boba hamolo amo gadola odoa dibalä neebe amo boba hamolo äudä amolea Godegali gobela ilo amoge, odala ilo amoge baagila asila säi. ³⁴ Yesuea dolö amea hedabola helësëla säsebe amo bealahilä, ema sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami di ga made nebegola säi. Amala säsebegi, odoaea Yesuea säla obögëmäia ema sämolö amo bedäi.

*Yesuea udia dolöma Godea Afädë Memeleüie nabi
(Madiu 21.41-46, Ulugu 20.41-44)*

³⁵ Yesuea gobela ilo mosöa olelesalea sähalea, Mala dawadigi amolia Afädë Memelei amoda Debidüie malöla sälo amo abeahäla säلودu. ³⁶ Godeie Gesamia Debidima helësëlasisebegi, Debidi hi sähalea,

Dafidilo Geloia nïe Dafidilo Geloima sähalea, Na die ado nii amoli die emoea emosala namiäia, di nïe naabo dafädimadi awäla salea beaha samialola säimelë. *Sama 110.1*

³⁷ Amase, Debidi hi ema Dafidilo Geloila säi amo Dafidilo Geloia Debidüie malöda abeahäladula nabi. Udia dolö yafie gegedoi amolia ea säi amo obeägila nabi.

*Yesuea mala dawadigi nefolalebe amoli helësëla idihë nami-
alola säi
(Madiu 23.1-36, Ulugu 20.45-47)*

³⁸ Ea ilima mala olelesalea sähalea, Mala dawadigi nefolalebe amoli hedabola idihë namialo. Iliä fagulo sedademu salugalahlilä magaia gaamugi awälahilä, udia dolöea ili beala gugusäla gausiamäiala helësëlo nea. ³⁹ Amase, ilia gedolo mosöage dolö dafidilo filo dibeä amimu fimolöila helësëloge, udia dolö yafie gegegdola molö nasebeä ami molö gialo eedo amobalä dafila salea, ua gagaula hamomolöila helësëlo nea. ⁴⁰ Amase, ilia udia didalo sebe amoli dahila neala, ilile mosöa nelebo dibeä amo fa neala gaula aulo nea. Ilile asigi musügä nege-silahilä, adoeamu Godema sedadela adolo nea. Amala hamosebeä amoïe ili së edefade muäia baala ïmolö dialeala säi.

*Udia didalo afädëä muni negei
(Uluqu 21.1-4)*

⁴¹ Godeïe muni negelo dibeä ami Yesu e ga madela sebegi, udia dolö yafie misi amolia muni negelo amogi muni negese amo sila sulo. Udia dolö yafie nelegei edefade negelo amoliada muni yafie negei. ⁴² Udia didalo busadäoi afädë maalahilä muni giwi äudä, doea afädë gadoi, negei. ⁴³ Amala negesebegi, Yesueä ïe bögëla aulo amoli misiëlahilä ilima sähalea, Na dilima dofä sähago. Udia didalo busadäoi gowea negei amea udia dolö sulubadelaä Godeïe muni negelo amogi muni negei amo baagila asimelë. ⁴⁴ Iliä ilile muni yafie negei dilo amogi odoä mogela hilile negesalea mogela negei gaso, udia goweadä afädë gaula made, ea molö nimolö gaui amo gadola sulubadela negesa maadeimelëla säi.

13

*Yesueä gobela ïlo mosö go mugulula digamolömelëla säi
(Madiu 24.1-2, Uluqu 21.5-6)*

¹ Yesu e gobela ilo mosö amila awäha nebegi, ie bögëla aulo afädëa ema sähalea, Säla Olelelo, igi boboga hedabi hïdo elöia mosö hedabi hïdo elöi olola fedai neebe gowe bimola säi. ² Amala säsebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Dia mosö hedabi beahago gasoda, igi dadagulula olola fedai neebe goda gälasi diamolö mademelë. Goda su-lubadela mugulula digaha maademolömelëla säi.

*Yöi elö elöla bimolömelëla säi
(Madiu 24.3-14, Ulugu 21.7-19)*

³ Yesu e Olibeidaia fedalahilä gobela ilo mosö sida idogola sebegi, Fida Yemese Yone Ädululali hilidomu nea ema nabahalea, ⁴ Dia nilïma säla ïmo. Segeyo abodo gala dia säi amo beselagalamolö. Dafidi nelebo edo-dale beselagalasegi, nilïa amo bealahilä dia säi amo beselagalamolö amoda ga made gabula helësëmolömelëla nabi. ⁵ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Odoaea dili dahila neloea, idihë nefolamialo. ⁶ Dolö yafie maalahlilä nië ëi säla, Ne misi neawela sälahilä, udia dolö yafie dahila nimolö moholömelë. ⁷ Amase, sege ga madefali nudusalea ado goba nabase amogige, sege wagadi made nudusalea wabula säse amo nabase amogige, dili fudugila bedämabio. Nelebo amala hamomolö dialea gaso, amoda aso, aligila wagamolö mademelë. ⁸ Fii elöle elöle nuduladigi, gamane elöle elöle nuduladigisa namolömelë. Amase, sege föi odoagi fogoli moholömelë. Amase, sidë ige moholömelë. Nelebo amoli hamomolö amoda, udiaea malö ägümolö salea mi gäwila sëlo amo gadoi bimolömelë.

⁹ Dihili idihë namialo. Iliä dili nafodola gaulahlilä galïsolö neebea sigi moholömelë. Gedolo mosöa amige dili nufudala ïalalemolömelë. Nië ëi gaula mogosa neebe amea gamane dolöie siigige, Gini dolöie siigige gaula awäla ifosimolömelë. Amala hamoseda nië Ado Mala

Hedabi nabuäia säla äaha namolömelë. ¹⁰ Amo hamola made neebewegi wäla, fifii asi sefolalebe sulubadelaea nie Ado Mala Hedabi nabaha maademäia dafidi säla ïmolö dialeamelë. ¹¹ Ilia dili nafodolahilä gudimolöie sigi gaula awäседа, ado abodo sämolödula asigia säosäola helësëmabio. Gudisolo amo gala Godea ado säla äasebe amo säla ïmalo. Ado säla ïmolö amoda dihili sämolö mademelë. Godeie Gesamia sämolömelë. ¹² Dolöea ie edoo amo nufudala baagomäia gaula ïmolömelë. Malö eedoea hile malö amo gadola wäla hamomolömelë. Amase, malöeage ie eedo emelebalä habobala nufudala baagomäia gaula ïmolömelë. ¹³ Nie äigi nefolalebego bealahilä, sulubadelaea dilima bimolö habobamolömelë. Amai gaso, afädëa aso maadela, wagamäialahilä gelolamu aligiseda, e damula moholömelëla säi.

*Nelebo yöi yafie hamose bimolömelëla säi
(Madiu 24.15-28, Ulugu 21.20-24)*

¹⁴ Yesuea ilima sähalea, Nafadela hehealela bedälasimolö maala negemolöi made dibeami maala negei dië bimolömelëla säla ä. (Ado gowe nidese ameada hedabola helësëmalo.) Yesuea amala sälahilä sähalea, Amo siia beaseda, Yudia segea sefolalebe amolida segebi dibeami fisäla baluluia afufumalo. ¹⁵ Amo gala, afädë mosö figi balededaia sulo amea digalahilä mumusogi ie nelegei nea digamabio. ¹⁶ Dolö sagaia nelo amea hï mosöa fagulo nea obögëmabio. ¹⁷ Segeyo amo gala udia fagulo hagui sefolalebe amolige, malö dubo dodo äaha sefolalebe amolige, edefademalä asigiimolö dialea. ¹⁸ Amo hamomolö amoda, i bäu gisalea gögi mulo amo gala muloea, Godema adosa namialo. ¹⁹ Mida, segeyo amo gala yöi yafie elö elöla maala negei dië bimolömelë. Godea nelebo mi gäwila hamoia amila yöi amo gadoi made meli. Amase, hobeage bu elö made bimolömelë. ²⁰ Amaimo, Dafidilo Geloia segeyo amo

neala obobagilasimolö made helësëi galebeda, udia dolö sulubadela namolö amo fu made bealabio. Udia dolö hi memelei amoli helësëlahilä, segeyo amo neala obobagilasimolö helësëi. ²¹ Amaimo, afädëa dilima sähalea, Afädë Memelei amo misi neebe gowe bimola säsege, e neebe gagowe bimola säsege, dofä gabula helësëmabio. ²² Dolö odoaea wäfali säsäla sähalea, Afädë Memelei amo ne misi neawela sämolö moholömelë. Odoaea wäfali säsäla sähalea, Neda Godeie bea sälo misi neawela sämolö moholömelë. Amala maalahilä, ilia udia dolö Godea memelei nefolalebe amoli dahila neala hamomolöi walebelela bimolöie, dolöea hamomolöi made gadoige, hido elöige hamosa namolömelë. ²³ Dili idihë nefolamialo. Nelebo amoli hamola made neebe amo gaalu, na dilima dafidi säla iahagomelëla säla i.

Dolöie Malö amo bu obëgëmolö

(Madiu 24.29-31, Ulugu 21.25-28)

²⁴ Amala sälahilä, aso, Yesuea sähalea, Yöi yafie elö elöla hamosa maadeibua eso usilahilä, aube made neela, ²⁵ gasumilä mudaiala besela didigafula, mudaia geloi hido elöi amo neala fogolasimolömelë. *Aisaea 13.10, 34.4*

²⁶ Amala hamose amo gaalu, Dolöie Malö amoda geloi amole, yo digalo hido elöifalä amolebalä mu baidilidaia maala neë udia dolöea bimolömelë. ²⁷ Bease amo gaalu, ea ie selesaia fii amolima mosalolahilä, udia dolö hi memelei sege föi sulubadelagi, agesu näiada nefolalebe amoge, näiada nefolalebe amoge, sege afädëgi neala gedolasimolö mosalola sämolömelëla säi.

I bäu bobaqiloie ado säi

(Madiu 24.32-35, Ulugu 21.29-33)

²⁸ Amo sälahilä, aso, Yesuea sähalea, Diliada äfäeoie mala amogi helësëmalo. Äfäeo fësëgësisila, bäu gähe bobagiseda, dilia helësësalea, sege esomolöda ga made

gabula helësëlomelë. ²⁹ Amo gadola wäla, dilia nelebo säi amo gadoi hamose beaseda, Dolöie Malö amo hä moholö suägisa gabula helësëmalo. ³⁰ Na dilima dofä sähawe. Udia dolö walio nefolalebego made baagola nefolalegi wäla, nelebo säi amoli sulubadela hamosa maademolömelë. ³¹ Mu giwige naga föige hogosa helemolö gaso, nie ado mala dofä made hogosa helemolömelëla säi.

*Nelebo gowe gala hamomolö gabula sulubadelaewa dawa mademelëla Yesuea säi
(Madiu 24.36-44)*

³² Amo sälahilä, aso, Yesuea sähalea, Amala hamomolö amoda segeyoge, aoage afädëa dawa mademelë. Sele-saia fii iliage, malöeage dawa mademelë. Nadoea hido dawadigi neamelë. ³³ Dilia fädäla beala idihë namialo. Mida, nelebo hamomolö amo gomo gala gabula dilia dawa mademelë. ³⁴ Amoda gowe gadoimelë. Dolö afädë, ie mosö digila, sege wagadi made aulo amo gadola awähalea, ie hamoi hamolasiloma, ie hamoi beaha namialola säla, hido hidolama hamoi sogolasilahilä, idiliba beaha aligilo amoma sähalea, Hedabola beaha namialola säsilaulomelë. ³⁵⁻³⁶ Mosö eedoda së gäse gaalu obögëmolöledu ma, gasi mogogi obögëmolöledu ma, haea gäse gaalu obögëmolöledu ma, yose obögëmolöledula dilia dawa made nebego, dili adi elaboi diëgi fodolofali muloea, idihë namialo. ³⁷ Na dilima ado säla iasewe gadola udia dolö sulubadelamage, dili idihë namialola säla iahadiola säi.

14

*Yesu baagomäia nufulöie didiäha dilo
(Madiu 26.1-5, Ulugu 22.1-2, Yone 11.45-53)*

¹ Segeyo äudä nelolahilä, osodagi Baagila Asi Segeyo amoiege, Segeyo Edefadegi beledi edelo yidila made gobela molö amoiege molö molö amo beselagalamolö gabulahilä,* gobela ilo busa nefolalo amola, mala dawadigi nefolalo amolalia didiähalea, Geleä musügä abeahämola awälahilä e gaula nufulödule didiäha difolalo. ² Iliä sähalea, Amamolö gaso, Segeyo Edegi gedosolo amo gala made, udia dolöea gelola üala dodogöla säloeala säi.

*Udia afädëa Yesuie busagia susu gadoi weli söga negei
(Madiu 26.6-15, Yone 12.1-8)*

³ Yesu e Bedani segea ami gudubu hamoi Saimonoea mosöa molö naha sulo. Sebegi, udia afädë maalahlilä, weli hedabi gafisigäi hido elöi, amoie ëida nada gaula misi. Weli muni edefadea nelo amo ödä i igia hamoigi osala negei dilo amo, ea dusulahilä weli amo Yesuie busagia söga negei. ⁴ Amala hamosebegi, udia dolö odoa sefolalo amolia habobalahilä, ilia hilidomu sähalea, Weli hedabi gafisigäi amo faeagasebegoda edoie. ⁵ Weli gafisigäi hedabi goda gina hädali ohodoaea nimolö dilo amo, nii galebeda dolö busadäoi nefolalebe amoligali neala ialabio gabula sälahilä, ilia udia amoma nemosä dilo. ⁶ Amala nemosebegi, Yesuea sähalea, Nemomabu. Edoie dilia ema yösa. Udia gowea hamoi amoda nema hedabi hamoimelë. ⁷ Udia dolö busadäoi nefolalebe amolida dilibalä namolöi namolömelë. Ili ugila negemolö helësëседа, ugila negeomolöi galea. Neda dihilibalä namolöi namolö mademelë. ⁸ Udia amea hamomolöi beala hamoimelë. Hobeä ne baumolö amoie, nïe domalo dafidi hëimelë. ⁹ Na dilima dofä

---

* 14:1: Baagila Asi Segeyola säi amoda, Isilaleie malö made nufudala, baagila awäla, Isibiie dolö malö abulümi amoli nufudaha maadei amoie helësëla obëgëlo segeyola säi.

sähago. Ado Mala Hedabi sege föi sulubadelagi säla oleleseda, e helësëlahilä, ea hamoi amoge säla ïmolömelëla säi.

*Yudasaea Yesu hololömolöie asi
(Madiu 26.14-16, Ulugu 22.3-6)*

¹⁰ Amalahilä bögëla aulo giwilasi nelo amogi Yudasa Isagaliadaea gobela ïlo busa neebee ami awäla ilia Yesu nufuäia hololöla asi. ¹¹ Ea säi amo nabala obeägilahilä, ilia egali muni ïmolömelëla säla negei. Amalebe ea Yesu hololölahilä gaula ïmolöie fu hogosa nelo.

*Yesu, ie bögëla aulobalä Baagila Asi Segeyo amoie molö mai
(Madiu 26.17-25, Ulugu 22.7-14,21,23, Yone 13.21-30)*

¹² Segeyo agegi beledi edelo yidila made gobela molö amoie molö segeyo amo gala, Baagila Asi Segeyo amoie sugua sibi malö nufidelo. Amala nufidelo segeyo amo gala, ie bögëla aulo amolia ema nabahalea, Baagila Asi Segeyo amoie molö molö amoie, nilia abidi daiamäia hamesebela nabi. ¹³ Amala nabasebegi, ea ie bögëla aulo äudä mosalalahilä sähalea, Ali awäla gaamu edefadegi beselagalahamelebe, dolö afädëa ödä iigi usi gaui maaha neegi, gausiala digamolömelë. Alige dolö amo awäse amo gadola mosalo. ¹⁴ Alia beahamelë, dolö amo mosöa nogila digaseda, mosö eedo amoma gomalä säla ïmalo. Säla Olelelo neebe amea dima nabahalea, Baagila Asi Segeyo amoie molö nie bögëla aulo amolibalä nili abidi molödula nabimelëla sämalö. ¹⁵ Amala säseba, ea hogoli afädë ilibia nelebo daiala negesa maadei dilo amo olemolömelë. Ami nili molö molö daiamalola säi. ¹⁶ Amala säi amo nabalalahilä, ie bögëla aulo äudä amole awäla, gaamu edefadegi beselagalalahilä beahamelebe, ea säi amo gadola sulubadela gausiala digasebegi, elea Baagila Asi Segeyo amoie molö molö daiai.

¹⁷ Eso digalahilä deadisebegi, Yesu e giwilasi amolibalä misi. ¹⁸ Maalahilä ili molö naha sefolalea Yesuea sähalea, Na dilima dofä sähago. Dili sebegogi afädëa ne hololö-molömelë. Amoda nebalä molö naha saleala säi. ¹⁹ Amala säsebegi, ilia asigia yölahilä, ema hido hídolaea dafidi säladigi hobea säladigisalea sähalea, Nale ma, nalela säla didigai. ²⁰ Amala säla didigasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dili giwilasi sebegogi afädëa nebalä falo afädëdaia beledi ua negela naha sebe ameamelë. ²¹ Dolöie Malö amoda ie dëdëla negei dibe amo gadola baago-molömelë. Gaso, Dolöie Malö e hololöla odoäie naabogi gausise dolö amo, asigii gabumelë. E emea made neegela ägüi galebeda, e hedabi aligilabiomelëla säi.

Dafidilo Geloïie molö mai

(Madiu 26.26-30, Ulugu 22.14-20, 1 Golidi 11.23-25)

²² Ili molö naha sefolalea, Yesuea beledi afädë neala gaula nea, Godema nesegela beledi dagabodasilahilä, ie bëgëla aulo amoligali ia gogosalea sähalea, Nimo. Nie domalo gomelëla säla i. ²³ Amalahilä, ea wani ödä usi amo neala gaula nea, Godema nesegelahlilä iligali iäsebegi, ili sulubadelaea mai. ²⁴ Ea ilima sähalea, Goda nie healemelë. Asialo made ado elöi säla negemolöie healemelë. Udia dolö yafiegali besigahawe. ²⁵ Na dilima dofä sähago. Ne wani ödä bu elö made naala nelolahilä, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami nea, bu elö gähe molömelëla säi. ²⁶ Amala sälahilä, ilia gë afädë udälahlilä, Olibebia asi.

Fida, dia ne dawa madela sämolömelëla säi

(Madiu 26.31-35, Ulugu 22.31-34, Yone 13.36-38)

²⁷ Yesuea ilima sähalea, Dili sulubadelaea bedälahlilä nema habomolömelë. Ado säla dëdëla negei dibe amea sähalea,

Na sugua sibi sigi aligilo neebe amo nufulömelë. Amaseda
 sugua sibi nefolalebe amoli fisäla dusudasila afu-
 fumolömelëla
 säla dëdëla negei dialea. *Segelaea 13.7*

²⁸ Amaimo, ne neala nowelasisegida, dili baagila nedale
 Galili moholömelëla säi. ²⁹ Amala säsebegi, Fidaea ema
 säla obëgësalea, Ili sulubadelaea bedälahilä dima ha-
 bosedä, na made amamolömelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi,
 Yesuea ema säla obëgësalea, Dima na dofä sähawë, Walio
 gasigi haea gagalugo gawalia nafi bu äudä made gäla
 neëgi, dia ne dawa madela nafi bu ohodoala sämolömelëla
 säla i. ³¹ Amala säsebegi, ea gelolafali säla obëgësalea,
 Neda dibalä baagomolö nea galëda, na di dawa madela
 dofä made sämolömelëla säi. Ili sulubadelaea amo
 gadolamu säi.

*Yesu e Gesemani awälahilä Godebalä adosa sulo
 (Madiu 26.36-46, Ulugu 22.39-46)*

³² Yesu, ie bëgëla aulo amolali sege afädë ëi Gesemani
 dibeä ami afialahilä nea, ea ie bëgëla aulo amolima
 sähalea, Ne Godema adose gaalu, dili wi sefolamialola säi.
³³ Amala sälahilä, Fida Yemese Yonela ilimu sigi awälahilä,
 ie asigigi fudugila yöla säosäomolö mi gäwila beselagalai.
³⁴ Amalahilä ea ilima sähalea, Nïe iso asigigi edefademalä
 yösalea, ne baagomolö gabumelë. Dili idihë nea gui
 sefolamialola säi. ³⁵ Amala sälahilä e holöbö aliga galahilä,
 nagadaia gumusula dia idogolahilä sähalea, Asiamolö fu
 galëda, nema walio hamomolö amoda asiamalola säi.
³⁶ Ea sähalea, Aba, Nado, dia nelebo sulubadela hamosa
 maademolöi nebege. Nema ödä iigi usi dibe amo dia neala
 gaula mosalo. Amai gaso, na helësësewe gadola made,
 dia helësëse amo gadolamu hamomalola säi. ³⁷ Amala
 sälahilä obëgësamelebe, ili süwia adidi dibe amo bealahilä
 ea Fidama sähalea, Saimono, adi dialeale. Dia holöfali

idihë namolö ulisebele. ³⁸ Nafadea dili digalasiloea, idihë nea Godema adosa namialo. Asigia hamomolö helësësa neago gaso, domalo wäbëai nebegola säi. ³⁹ Amala säsila e bu awälahilä, dafidi säi amo gadola säha sulo. ⁴⁰ Amala sälahilä e bu obëgësamelebe, ili adidimu dibe meli. Mida, süwiaea si gafodo gadugisalea amai. Iliä ema edo säla obëgëmolödula asusugai. ⁴¹ E bu osoda obëgëlahilä ilima sähalea, Dili hele aligisalea adi dialeafa. Amo dofea. Fu hä beselagalai. Bimo. Dolöie Malö amo nafade hamolo amolima gaula iäsebe. ⁴² Nowemo. Nilia gausiala afiadi. Ne gaumäia hololölo amoda ga made misi nebege bimola säi.

Yesu gau

(Madiu 26.47-56, Ulugu 22.47-53)

⁴³ Yesuea ado amo aso, säha nebegi, ie bëgëla aulo giwilasi amoligi Yudasa e dolö maleibalä fodolofali misi. Iliä helebe baiälage gagaula ebalä misi. Gobela ilo busa amoliage, mala dawadigi amoliage, dolö dafidilo amoliage ili mosalola säi. ⁴⁴ Yesu gaumäia hololölo amea ilima dafidi daiäla säla iähalea, Na gomälä hamoseda, amo gabula helësëmalo. Dolö na mimila nödüsedä, amo gaula hedabola sigi mosalola säla i. ⁴⁵ E beselagalala, Yesu neebee fodolofali maala sähalea, Säla Olelelola sälahilä, Yesu mimila nödüi. ⁴⁶ Mimila nödüsebegi, ilia hä e gaula fëdüi. ⁴⁷ Amala hamosebe amo gaalu, dolö afädë ami nelo amea helebe besela nealahilä, gobela ilo Busa Edefade amoie hamoi hamolasilo neebe amoie gëhe dagala sali. ⁴⁸ Yesuea ilima sähalea, Fa nelo gaumolöie mulo amo gadola, helebe baiälage gagaulahilä ne gaumolö misile. ⁴⁹ Segeyo yafie ne dilibalä nea gobela ilo mosöa ado mala olelesa nelo amogi ne dilia made gau amo. Amai gaso, ado säla dëdëla negei dibe amo gadola hamomäiala säi. ⁵⁰ Amala hamosa nebegi, ili sulubadela e digila fisäla

awäha maadei. ⁵¹ Malisä afädë fagulo bulula gäi e bëgëla asi amo ilia e gaui ⁵² gaso, fagulo bulula gäi amo ilima gila amilahilä e hodomu dudugimu fisäla asimelë.

*Galisolö dolö amoliberalä gudimolöie Yesu sigi asi
(Madiu 26.57-68, Ulugu 22.54-55,63, Yone 18.13-14,19-24)*

⁵³ Iliä Yesu sigi gaula gobela ilo Busa Edefade sebea ami asi. Gobela ilo busa amolige, dafidilo amolige, mala dawadigi amolige gegecola ami sulo. ⁵⁴ Fida e holöbö hobeala Yesu bëbëgëla awäha nelolahilä, gobela ilo Busa Edefade amoie mosö yala isogi nogila digalahilä, idihë aligilo amoliberalä nulo gobei dibeä ami hëgimäia hausa sulo. ⁵⁵ Gobela ilo busa amoliage, Galisolö dolö amoli sulubadelaeage dolö odoa misialolahilä, Yesuea asiala hamosa nawese melëlo amea fädäla sämalai. Iliä e nufuäia asiala hamoi walebelela hogosamelebe, afädë made meli. ⁵⁶ Dolö yafia ilima ea made hamoi amo babala säi gaso, ado afädëdi made meli. ⁵⁷ Odoaea nowela aligilahilä, ea made hamoi amo babala säla sähalea, ⁵⁸ Niliada ea gomalä säi amo nabimelë. Godeie mosö dolöie naaboea hamoi amo, na hailadigila, segeyo ohodoa nelolahilä dolöie naaboea made, bu elö ulimolömelëla säimelëla säi. ⁵⁹ Amala säi amoge afädëdi made meli. ⁶⁰ Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade amea dolö sefolalebe amoie mogogi nowela aligilahilä Yesuma nabahalea, Dia ado afädë säla made obëgëmolöle. Dia asiala hamoila ilia säi amo edo hamoila nabi. ⁶¹ Amala nabasebegi, ea nafi dagala, ado afädë säla obëgëla made nebegi, gobela ilo Busa Edefade amea ema bu elö nabahalea, Godea Afädë Memeleila säi amo, hi e hedabifalüie malö dihidilela nabi. ⁶² Amala nabasebegi, Yesuea sähalea, Ä, nemelë. Dolöie Malö amo e Geloj Edefade nebe amoie naabo dafädimadi filahilä, baidiligi maala neë, dilia siia

bimolömelëla säi. ⁶³ Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade amea nabalahlilä, hile fagulo nulilahlilä ilima sähalea, Odoaea ea hamoi amo nali made sämalö. ⁶⁴ Ea Gode gagadese amo nabi amomelë. Dilia abilia helësësebela nabi. Amala nabasebegi, ili sulubadelaea sähalea, Ea asiala hamoi amoïeda e baagomäia nufulö dialeala säla didigai. ⁶⁵ Amala sälahilä odoaea e gofedela galalahilä, ilia ie si usulala nufudalahilä, nowëa amasiola sämola säi. Amalahilä idihë aligilo amolia e neawelahilä nufudala ialalei.

Fidaea, na Yesu dawa madela säi

(Madiu 26.69-75, Ulugu 22.56-62, Yone 18.15-18,25-27)

⁶⁶ Fida e yala isogi nogila digai sebegi, gobela ilo Busa Edefade amoïe hamoi hamolasilo dolisä afädë maalahilä ⁶⁷ beahamelebe, Fida e hëgimäia hausa sebe amo fädäla bealahilä sähalea, Dige Nasalese dolö Yesubalä nawesa aligilo amo gabula säi. ⁶⁸ Amala säsebegi, ea ne madela sälahilä sähalea, Na dawa made. Dia säsebegoda na made helësësebemelëla säi. Amala sälahilä e yala baagido idi dagaboimadi awäha nelo. ⁶⁹ Hamoi hamolo dolisä amea e bealahilä, dolö nefolalo amolima bu sähalea, Dolö goda amoligimelëla säi. ⁷⁰ Amala säsebegi, ea bu elö ne mademelëla säi. Holöfali nelolahilä dolö nefolalo amolia Fidama bu elö sähalea, Dofä. Dida amoligi. Dige Galili dolömelëla säi. ⁷¹ Amala säsebegi, Fidaea, na we wäfali säседа, dofä ne Godea së imäiala sälahilä, gabulo wäla gabula migalia diigila sähalea, Dolö ëi säse goda na dofä dawa mademelëla säi. ⁷² Ea ado amo säia gai amole haea gagalugo gawalia nafi bu äudä gäi. Fidaea amo nabalahlilä dafidi Yesuea, Haea gagalugo gawalia nafi bu äudä made gäla neëgi, dia ne dawa madela nafi bu ohodoala sämolömelëla säi amo helësëla obëgëi. Amo helësëlahilä diisa nelo.

15

Yesu Bailadi neebee sigi asi

(Madiu 27.1-2,11-14, Ulugu 23.1-5, Yone 18.28-38)

¹ Yosefali gobela ilo busa amolige, dolö dafidilo amolige, mala dawadigi amolige, Galisolö dolö sulubadela amolia ado didiäha difolalahilä, ilia Yesu nafodolahilä Bailadi neebee sigi gaula asi. ² Sigi gaula maasebegi, Bailadia Yesuma nabahalea, Yu udia dolöie beaha aligilo ginida dilela nabi. Amala nabasebegi, ea säla obögësalea, Dia säse gomelëla säi. ³ Gobela ilo busa amolia sähalea, Ea nafade yafie hamoimelëla säi. ⁴ Iliä Amala säsebegi, Bailadia ema bu elö nabahalea, Dia ado afädë säla made obögëmolöle. Dia nafade yafie hamoila ilia säi amo nabilela nabi. ⁵ Amala nabi amogi Yesuea ado elö made säla obögëi amea, Bailadi e fudugisa nelo.

Yesu i fügäigi baala negemalola säi

(Madiu 27.15-26, Ulugu 23.13-25, Yone 18.39—19.16)

⁶ Segeyo Ede amoie molö molö amo galada, Bailadia galabaia negei afädë fisigähamu aligilo. Udia dolöea fisigämola säse amo gadola fisigälo. ⁷ Dolö odoaea gamanebalä nudusebegi nafodola negei amoligi afädë ëi Balabasa nelo. Iliä gamanebalä nudusolo amo gala dolö odoa nufudala baagoi. ⁸ Udia dolö gegedoi amolia Bailadi neebee maalahilä ema sähalea, Dia nilima hamolo amo gadola walio hamomäiamelëla säi. ⁹ Ea ilima säla obögësalea, Yu udia dolöie beaha aligilo gini dihilima fisigämäiala helësësebelela nabi. ¹⁰ Amala säi amoie mida, gobela ilo busa amolia Yesuma mudialahilä e sigi gaula misi gabula Bailadia amala helësëlahilä säi. ¹¹ Amai gaso, gobela ilo busa amolia, udia dolö gegedoi amolia Bailadima gelolafali Balabasa hilima fisigämäiala sämäiala si nigilasi. ¹² Amalahilä Bailadia ilima bu elö nabahalea,

Dilia Yu udia dolöie Ginila sälo neebe goma na abilia hamomolödula nabi. ¹³ Amala nabasebegi, ilia bu elö gelola säla obögësalea, Eda i fügäigi baala negemalola säi. ¹⁴ Amala säsebegi, Bailadia ilima sähalea, Mida edogi. Ea edo nafade hamoi gabiola nabi. Amala nabasebegi, ilia gelolafalä sähalea, I fügäigi baala negemalola säi. ¹⁵ Amala säsebegi, Bailadia, udia dolö gegedoi amolia obeägimäia, Balabasa hilima fisigälahilä, ea odoama Yesu fëgämalo-lahilä, i fügäigi baala negemolö sigi mosalai.

Ami dolö amolia Yesu gadiaboi

(Madiu 27.27-31, Yone 19.2-3)

¹⁶ Ami dolö amolia Yesu sigi gaula gamane sigi alig-iloie mosö yala isogi nogila digai. (Mosö amoie ëida Beledoliama.) Ami dolö odoage misialolahilä gegedoi. ¹⁷ Gedolahilä ilia fagulo sedade bëi gadoi Yesuma salugasi-lahilä, ëfë äyo gägäi amalela nasigila Giniie busa gadoi hamolahilä ie busagia salugasi. ¹⁸ Amala hamolasilahilä ilia naabo sögö diigilahilä sähalea, Yu udia dolöie beaha aligilo gini, namolöi namiäiala säi. ¹⁹ Amala sälahilä, ilia ie busagia i gilia nufudalahilä, gofedela gagalalahilä, emo gumu sasagala fila digafulahilä gugusämäia hamolo wäla hamoi. ²⁰ Iliä ema amala gagadiabosa nelolahilä, fagulo bëi gadoi amo hololahilä hile fagulofalä amo salugasi. Salugasilahilä ilia e i fügäigi baala negemolöie segea sigi asi.

Yesu i fügäigi baala negei

(Madiu 27.32-44, Ulugu 23.26-43, Yone 19.17-27)

²¹ Awäha nebegi, Salinia fii dolö afädë, Saimono, Alegisäda Ulufasalele eedo amo, sagaijala maasebegi e gausiala digalahilä, ilia e nealahilä Yesuie i fügäi gausalala eegei. ²² Iliä Yesu sigi gaula sege ëi Gologoda asi. (Gologodada nilile ado adolada Busa Giwi

Sege.) ²³ Afialahilä ilia wani ödäge i afädëie ödä muwege gegoalahilä egali muäia i gaso, ea made mai. ²⁴ Amala hamolahilä, ilia e i fügäigi baala negei. Amalahilä, ie fagulo nowëa nimabelela, ilia sadu dahila, ie fagulo amala mogei. ²⁵ E i fügäigi baala negei amoda, yose eso neela udigisa nebegi, baala negei. ²⁶ Ea nafade hamoila säi amo dëdëla negei amoda gomalä säi. Yu udia dolöie beaha aligilo Ginila säi. ²⁷⁻²⁸ Amala hamolahilä, Yesu baala negei amo gaalu, fa nelo dolö äudä, elö ie naabo dafädimadi, elö ie naabo fefeädimadila, i fügäigi baala negei. ²⁹ Udia dolö e dibeadu baagila afu mafusaleada, Yesuma busa dugagiladigi gagadiabola sähalea, Èhehe. Godeie mosö hailadigilahilä, segeyo ohodoagi ulimolöeai amo, ³⁰ dihimu damula awäla i fügäia adogoila digamola säla baagiladigisa nelo. ³¹ Gobela ilo busa amolia, mala dawadigi amolibalä, amo gadola hilidomu Yesu gagadiabola sähalea, Udia dolö odoa damula aulo. Amo gadola, himu damula moholöi made. ³² Afädë Memelei, Isilale udia dolöie Gini neebe amo, i fügäia adogoihilä digamäia. Nilia amo bealahilä, asigi afädë negedeläla säi. E i fügäigi baala negei gaalu, i fügäigi baala negei äudä amoleage e gadiabola amo gadolamu säi.

Yesu hame doala asi

(Madiu 27.45-56, Ulugu 23.44-49, Yone 19.28-30)

³³ Eso mogogila eso bëgise gaaluge, sege sulubadela gasilasimu dilo. ³⁴ Eso bëgise gaalu, Yesuea gelolafali säia adahalea, Eloi, Eloi, lama sabagadanila säi. Nilile ado adolada, Nïe Gode, nïe Gode, abisigi ne digila asila säi. ³⁵ Amala säi amo nabalahlilä, udia dolö odoa ami nefolalo amolia sähalea, Nabuö. Ea Elaia wesebegola säi. ³⁶ Afädë baluluia awälahlilä, nelebo afädë dahudu gadoi wani ödä gamogai dibea ami gelahlilä, i bidigi yaala, egali muäia ialahlilä sähalea, Aso. Elaiaea e i fügäigi dibea adogoi fisigämolö maasebelela beaha aligidila säi. ³⁷ Yesuea

gelola ualahilä hame doala asi. ³⁸ Amasebegi, gobela ilo mosöa fagulo edefade negei dilo amo, gadogola gadelala digalahilä, elö eamu eamula negesi. ³⁹ Ami dolö hädali afädë beaha aligilo dolö amea sida adogola beahamelebe, Yesu amala hame doala asi amo bealahilä sähalea, Dolö goda dofä Godeie malö gabula säi. ⁴⁰ Amo gaalu, udiafali holöbö wagadi madela nea, sida gala nefolalo amoligi Magadala udia Melige, Yosese ie ëo Yemeselele eme Melige, Salomege nelo. ⁴¹ Dafidi Yesu e Galili neëgida, ilia e awäse amo gadola awalahilä, e ugila negesa filo. Udia odoa yafie ebalä Yalusaleme misi amolige nefolalo.

Yesu baudi

(Madiu 27.57-61, Ulugu 23.50-56, Yone 19.38-42)

⁴² Segeyo amoda nelebo daialo segeyo. Deadise gaalu, segeyo Sabada aiyo namolö gabula helësëlahilä, ⁴³ Alimadia dolö Yosebe Bailadi neebea awalahilä, bedälo made mumulasi amea, Yesuie domalo nimolö audulela nabi. Dolö amoda Galisolö amoligi asigi hedabi negei nea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo beaha nelo. ⁴⁴ Amala nabasebegi, Bailadia e aabela baagoi gabula fudugilahilä, ami dolö hädali afädë beaha aligilo amo welahilä e hä baagoilela nabi. ⁴⁵ Amala nabasebegi, Bailadima ami beaha aligilo amea e hä baagoimelëla säi amo nalahilä, Yosebema ie domalo nimolö dofeala säi. ⁴⁶ Amala sälebegi Yosebea fagulo falei hedabi afädë nealahilä, ie domalo i fügäidaia dibe amo neala gaula digalahilä, fagulo amea usulala gaulahilä, igi äbä dafidi hamola negei diloa ami baumolö gaula asi. Bausilahilä, igi edefademalä afädë bebugula gaula maalahilä amea idi gasi. ⁴⁷ Amala bausi dibe amo Magadala udia Meli Yoseseie eme Melilea meli.

16

*Yesu nowela asi**(Madiu 28.1-8, Ulugu 24.1-12, Yone 20.1-10)*

¹ Segeyo Sabada gafe maadeibua, Magadala udia Meli Yemeseie eme Melila Salomela ilia Yesuie domalogi hëla moholöie, weli gafisigäi hido elöi amo bidia nii. ² Segeyo gifalädalügi yose eso si beselagalaha nebegi, ili igi äbägi bauia ami asi. ³ Hilido afiaha dialea sähalea, Igi äbä idi galo igi edefadea gai dibe amo nowëa ugila negela doga negesimolödula säsäla afiai. ⁴ Afiaha nea sida gahamelebe, igi amo hogala doga negei dibe meli. Igi amoda edefademaläde. ⁵ Amai beala igi äbägi bauia gidogo bea digahamelebe, malö malisä afädë fagulo falei sedade salugai ilile naabo dafädimadi sebe amo bealahilä, ili fudugi. ⁶ Fudugisebegi, ea ilima sähalea, Fudugimabio. Nasalese dolö Yesu i fügäigi baala negei amo hogose goda nowela asimelë. Wida made. E ilia negei diloa amo bimo. ⁷ Amaimo, dili awälahilä Fidamage ie bögëla aulo odoa amolimage gomalä sämalö. Dili baagila edale Galili moholö awäha neamelë. Ea dafidi säla i amo gadola, ami bimolömelëla sämalola säla i. ⁸ Amala säi amo nabalahilä ili emo gigisëla fudugimolöge beselagalasebegi, igi äbägi amilahilä fodolofali doadigila asi. Bedäi amea odoabalä adola made awähamu nelo.

*Magadala udia Melia Yesu meli**(Madiu 28.9-10, Yone 20.11-18)*

[⁹ Segeyo gifalädalügi yosefali Yesu nowelahilä, Magadala udia Melia bimäia e sebeadale Yesu beselagalai. Udia amoma mugabe gifalädalä fedai sebegi dafidi Yesuea nesiladigi. ¹⁰ Beselagalai amo bealahilä, Yesubalä dafidi nawesa aligilo amolia didigaola gualösa dibeami ea säla imolö asi. ¹¹ Amalahilä Yesu neebe na melimelëla ilima säi amo nabalahilä, ilia dofä gabula made helësëi.

*Bëgëla aulo äudäea Yesu meli
(Uluḡu 23.13-35)*

¹² Amalahilä dolö äudä sagaia moholö awäha nebegi, Yesu e domalo elöi elea bimäia beselagalai. ¹³ Amo bealahilä ele dolö odoa amoli neebee obëgëlahilä, ilima säi gaso, ilia dofä gabula made helësëi.

*Yesuea ië bëgëla aulo amolima Ado Mala Hedabi säla imalola säi
(Madiu 28.16-20, Uluḡu 24.36-49, Yone 20.19-23, Abosolo 1.6-8)*

¹⁴ Amalahilä hobeala gïdälasi amoli molö naha dibeami e bimäia beselagalai. Beselagalalahilä ilia asigi afädë made negesebe amogige, iso asigi geloi neebe amogige, nemoi. Mida, odoaea e nowelahilä neebe melila säi amo nalahilä dofä gabula helësëi made amogi amai. ¹⁵ Amalahilä ea ilima sähalea, Sege föi sulubadelagi afufulahilä, udia dolö sulubadelama Ado Mala Hedabi säla imalo. ¹⁶ Afädëa asigi afädë negeseda, ödägi gelahilä damula aulo neala gaumolömelë. Asigi afädë made negese amobaläda gudimolömelë. ¹⁷ Asigi afädë negei neebe amoliada dolöea hamomolöi made gowe gadoi hamomolömelë. Nïe ëigi nea mugabe fedai nesiladigimolöge, udia dolö odoa neebe amoïe ado gähe sämolöge, ¹⁸ baagolo nuba gausege baagolo ödä nasege made baagomolöge, oloi difolalebe amoli naaboea diigila wahimolömelëla säi.

*Yesu selesäia mosöa fedai
(Uluḡu 24.50-53, Abosolo 1.9-11)*

¹⁹ Dafidilo Geloi Yesuea ilima ado säla ialahilä, selesäia mosöa fedala Godeïe naabo dafädimadi sulo. ²⁰ Amala asibua ili afufulahilä, sege sulubadelagi ado mala säla iaha nebegi, Dafidilo Geloia ilibalä hamoi hamola, ilia

Maga 16:20

68

Maga 16:20

dofä säsebela helësëmäia dolöea hamomolöi made gadoi
hamolasi.]

Edolo Bible

Ruth, Matthew, Mark, Acts, 1 & 2 Timothy, Titus, and John's
Letters in the Edolo Language of Papua New Guinea
Sampela hap Buk Baibel long tokples Edolo long Niugini

copyright © 2010-2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Edolo

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Jun 2022 from source files dated 30 Nov 2021

688323a7-0b01-555d-b52f-07c624ea681b